

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Cum să serbeze Preoțimea ortodoxă română făurirea României Mari.

De Dr. Grigorie Gh. Comșa Episcopul Aradului.

În preajma zilei de 1. Dec. 1918 eram în drum spre Alba Iulia. În gara Vințului de jos facem un mic popas. Smerenia mea eram rugat de colegii din Sibiu să declamez ceva. Insufletirea mea începu numai decât să se manifeste și începui:

„Sosit-a ceasul liberării...

Era o polezie a profesorului Ion Broșu... Intelectuali, țărani au izbucnit în aplauze. Dar aceste aplauze au trezit susceptibilitatea sprimătorului. Sentinela maghiară a îndreptat arma spre mine, dar Românii l-au desarmat.

Adevărul este că preoții erau tagma cea mai dujmănită de unguri. Preoții sintetizau sufletul românesc integral. Acești preoți smeriți au făcut ca între hotarele României Mari să bată acelaș suflet. Firește preoțimea română de pretutindeni a contribuit la această sferă și va contribui și în viitor.

În trecut comemorările erau o gloriificare a faptelor trecute pe ecranul istoriei. Azi nu ajunge să visăm gloriile trecutului, ci trebuie să croim viitor sigur. Ferdinand Cel Mare ni-a hărăzit bucurie nemărginită când ni-a dăruit România Mare. Dar entuziasmul și bucuria se întrupează în fapte.

O operă înfăptuită cu jertfe mari, cum e România Mare, se menține cu muncă asiduă. Munca aceasta nu este a vorbelor. A simți la fel, a avea acelaș suflet, înseamnă a recunoaște fiecărei categorii organice în stat rolul ce i-se cuvine. Preoțimea își cunoaște rolul ei și voeste a-l îndeplini cu sfințenie. Acum, la zece ani după unirea Ardealului cu Patria-Mamă,

simțesc că numai atunci comemorez cu adevărat aniversarea unirii acesteia, dacă adresez un îndemn cât de modest preoțimei noastre. Sunt adânc impresionat în fața unei broșuri cu titlul sugestiv: „Mie Prea Sfințite, îmi trebuie sat nou!” — E vorba de o broșură a profesorului C. Mureșanu din Constanța, care acum se găsește la studii în Elveția. Domnia Sa îmi scrie cu data de 9 Noemvrie a. c într'un ton foarte mișcător. Cere să recomand în atenția preoțimei mele lucrările Sale, scrise din experiența tatălui său, fost preot misionar în ținutul Romanului. În lucrări are și o contribuție personală: experiența studiilor făcute în Anglia, Franța și Germania.

Satisfac cu plăcere dorința dlui Mureșanu, pentru că D-sa cugetă adânc și ceea ce cugetă are legătură cu faptele.

Marele cugetător francez Anatole France spune că: „gândirea este forța care creiază și înflorește lumea. A cugeta este actul esențial”. Firește trebuie și noi slujitorii Altarelor sfinte să cugetăm cât mai mult spre a făptui în ritmul problemelor vremii.

Dar nouă ne trebuie omul activ, omul pozitiv. Nu ajunge să citești cărți peste cărți; nu ajunge să faci studii în străinătate și să te lauzi cu citirea de cărți streine. Trebuie să muncești pozitiv. Și preotul nostru ortodox român are teren destul pentru muncă.

După congresul preoților misionari auziam pe unii zicând: să vedem ce va fi acum! E ușor a face asemenea observări cu colorit de

scepticism. Este însă altceva a pune cel puțin o vorbă bună spre a se înfăptui ceva.

Și, Doamne, câtă distanță este între vorbe și fapte. Un protopop al meu, părintele Dr. Cioroianu, după vizitația canonică întreprinsă în Jugo-Slavia, a găsit de cuviință să mă numească om al faptelor. Primesc cu smerenie acest calificativ din gazeta „*Primăvara*” a distinsului și inimosului dascăl Teodor Bucurescu. Smerenia mea o simt mai ales de câte-ori mă copleșește oboseala după vizitații canonice lungi. Atunci simțesc că munca mea este disparentă față de ceea ce am putea face.

Părintele protopop Cioroianu zice în articolul său din „*Primăvara*” că vorbele nu ajung, ci avem nevoie de fapte, căci vorbele sunt ca florile cari se ofilesc și sunt schimbate cu altele. Va trebui deci să pornim tot mai serios spre fapte.

Broșura d-lui Mureșanu: „*Mie, Preasfințite, îmi trebuie sat nou*” schițează unele fapte, cari merită să fie amintite aici.

În acea broșură mi se înfățișează preotul Constantin de pe vremea marelui episcop Melhisedec. Preotul Constantin predica cu vreme și fără vreme, dar belșugul inimii și-l arăta prin fapte: era preot darnic. El termină seminarul, dar nu se leagă de satul natal, unde Episcopul cu multă grațitudine era dispus a-l trimite. Lui nu-i trebuiau ofrande și liturghii bogate în daruri, ci dorea să meargă într-o parohie, unde încă prea puțin s'a lucrat.

Îmi ziceam, citind aceste lucruri: aici începe preotul să fie omul faptei. Dar această concepție, de a nu alerga după parohii bune, trebuie cultivată încă pe băncile școlii teologice. Atunci nu am prea avea parohii vacante.

Părintele Constantin este un centru de atracție al satului său. Toți vin la el să ceară sfaturi. Până și învățătorul este fascinat de preotul, care cu inima era legat de viața poporenilor. Preotul, de câte ori întâlnește mai mulți oameni, le vorbește de munca grea a învățătorului. Ce ar face școala fără dascăl și ce ar fi de dascăl dacă ar vedea că țărani nu-și dau copii la școală? Și școala era plină iar preotul *trecea des pe la școală și ajuta învățătorului! Și oamenii ziceau: mare lucru trebuie să fie școala dacă și părintele își bate capul cu pruncii noștri!*

Învățătorul era plin de dorul de a învăța copiii iar preotul îl ajuta! Voiți o icoană de preot mai frumoasă? Voiți să știți că părintele Constantin poftea la masă din când în când pe fruntașii satului, la mese fără beutură alcoolică? Acolo se discutau chestii ale satului;

voiți să știți că odată pe an preotul chiar în biserică ținea un fel de examen cu copiii de școală și îi întreba din Religie, Istorie, Geografie și cântări, iar apoi îi premia?

Părintele Constantin știa ce este pastorația individuală. El cerceta satul, din casă în casă, de două ori pe an, dar nu pentru a merge cu Crucea, căci acea datorie și-o făcea la timp fix, — ci pentru a vedea cum stau oamenii cu sănătatea, cum învață părinții pe copii, îi trimit la școală etc. Gospodinele fac curățenie în case când aud de vizitele preotului iar copiii săraci când îl văd strigă: „*mamă, mamă, vine părintele*”, căci el le aduce daruri.

Frați Preoți! Citiți, studiați broșura dlui Mureșanu! Căutați să înfăptuiți cele cuprinse în acea broșură și atunci veți prăznuți cu adevărat aniversarea Unirei.

† Grigorie
Episcopul Aradului

Vizitațiunea canonică

a P. S. Sale Grigorie Episcopul Aradului la românii din regatul Sârbo-Croato-Sloven.

Toracul-mare.

(Duminică 4 și Luni 5 Nov.)

Abia terminară cu masa și dangătul clopotelor din Toracul-mare ne cheamă la vecernie. Ne îndreptăm pașii spre sfântul lăcaș în care abia putem străbate din cauza mulțimii. Preoții îl primesc pe P. S. Sa în ușa sfintei biserici. Incepe serviciul divin. Lumea pătrunsă de o deosebită evlavie ascultă rugăciunile înaltului arhieru. Stranele să întrec, cu cântecetele lor armonioase. În decursul serviciului divin părintele Teoranu își face raportul... „ca fii buni și supuși înaltului nostru Părinte sufletesc, ne descoperim virtuțile, cari ne ridică precum și ranele, cari ne sângerează”. Raportează că Torăceanul este unul dintre cei mai buni economi ai Banatului și ca recompensă starea lui materială e de invidiat. Vieța morală e mulțumitoare. Cei înaintați în vârstă se mărturisesc și se cuminecă. Poporul e dornic de cultură. Din casele nici unul credincios nu lipsesc ziaarele și cărțile românești. Păcatele generale ce bântue în Banat, nu lipsesc nici aici. N-rul credincioșilor e de 3326 cu două parohii. Sectari sunt 9.

Răspunde P. S. Sa mângâind și îmbărbătând pe cei curați cu inima și înfierând pe cei păcătoși. Vorbele îi sunt ca miraculosul balsam care vindecă toate ranele și alină durerile, ca apoi să devie adevărate sentințe dictate asupra sufletelor rătăcite. Îi îndeamnă la credință și iubire către Christos, mândra țară a Jugoslaviei și dinastia ei.

Să împart și aici broșuri—ca și în celelalte parohii—cari sunt apucate ca pânea caldă, dovedindu-se ce puternică armă de propagandă religioasă sunt.

După serviciul divin ne retragem la părintele Tempea unde ne află trimisul—protopop și directorul cancelariei Geröfi al I. P. S. Sale metropolitul rom.

cat. din Belgrad Rodityi Rafael, care în câteva cuvinte pline de curtuozie aduce salutul I. Prelat.

Suntem apoi invitați la banchetul ce l-au aranjat credincioșii din Toracul-mare în onoarea P. S. Sale. Și aici, ca și în celelalte comune, istețimea româncelor noastre au împodobit întreaga sală cu zeci de covoare. A dominat cea mai frumoasă animație. După banchet simpaticul Domn Dr. Nicolaevici își ia rămas bun de la P. S. S. în termenii cei mai amicali, accentuând că stă la dispoziția P. S. Sale ori de câte ori se va simți vre'o piedecă în vre'o chestiune religioasă a credincioșilor. Tot aici sosește vestea telefonică că P. S. Sa Letici episcopul sârbesc din Kikinda s'ar simți deosebit de fericit dacă Arhiepiscopul nostru l'ar onora a doua zi cu vizita Sa la reședința din Kikinda. A doua zi—deși ne cade atât de greu—părăsim pe frații noștri Toraceni, de a căror primire am fost atât de încântați și la ora 9 o apucăm spre singura comună rămasă nevizitată spre

Ruseni.

(Luni 5 Noembrie).

Toraceni ne însoțesc în trăsuri până în hotarul comunei lor, unde în mod foarte îndușosător se despart de noi. Refrenul cântecului de adio eșit din gura cântărețului Balosiu, îl mai aud parcă și acum. Mândrii Toraceni, veghiați asupra sufletului vostru românesc, asupra credinții strămoșești și asupra dulcii limbi a mamei voastre, ca să nu vă ajungă blestemul fraților voștri!!!

Pe cât de plăcut cupruiși am fost în Torace, pe atât de îndurerate ni-au rămas sufletele văzând starea de deplâns a fraților noștri din Ruseni. Lipsă de păstor sufletele a fraților de aici ni-au bătut îndată la ochi, căci întru întâmpinarea noastră cu banderiu românașilor noștri ni-a eșit preotul rom. cat. Palfi, notarul și primarul străini de neamul nostru. Cu sufletele îndurerate, pline de presimțiri rele, intrăm în comună, o așezare puternică germană. Românii locuiesc pe o stradă mărginașă a satului. Vitregia vremurilor a distrus singurul focar de însuflețire pentru credință și neam,—biserica.—Iar figura patriarhală a preotului nostru cu ochii scânteetori, cu inima ferbinte pentru tot ce e românesc, cu ceaslovul subsuoară, a dispărut de mult, de mult, de 7 ani dintre ei.

Coborâm în fața unei căscioare, fosta școală confesională, actual cu o încăpere sărăcăcioasă, numită biserică. Lumea ne impresoară și în dragostea lor deosebită aștern covoare sub picioarele P. S. Sale. Fetele aruncă flori, părinții lor însă par cu ochii stânși nemai sperând nici o îmbunătățire din partea nimănui. Lacrimi și-se ivesc în ochi, când cugeți la cruda lor soarte. Au fost mai mulți la număr dar de când cu noile granițe, vreo 80—90 familii au trecut în regatul României spre a se feriți. Un scurt serviciu divin, urmat de rugăciunea de iertare rostită de P. S. Sa, parcă îi mai inviorează. Urmează însă raportul părintelui adm. Andru, care stoarce lacrimi din ochii tuturor. Credincioșii români sunt abia 273 suflete față de 3432 rom. cat. și 480 sârbi. De 7 ani nu au preot care să-i boteze, și să-i provadă cu sfânta grijanie când își închid ochii pentru vecie. Biserica li-s'a gărâmat, păstrând însă ca o relicvie un sfânt potir de aur cu gravura semnificativă din el 1614 F. G. S. Cine știe de pe ce meleaguri au pornit românașii noștri, au ajuns până sub zidurile orașului Kikinda, unde însă cad farimiți de pumnul nemilos al sorții.

Răspunde P. S. S. jalea, durerea îi stăpânește întreaga ființă, lacrimi și milă trădează ochii, gesturile și fiecare vorbă. Plânge alături de mulțimea credincioșilor și cuvintele i-se dăpână plin de durere ca bocetul părintelui, care își duce singura nădejde—pe fiul său la groapă. Aici se simte nevoia de o intervenire grabnică și eficientă Le promite credincioșilor un păstor sufleteș.

Durerea simțită în Ruseni, ni-a urmarit peste tot locul pe unde am mai umblat. S'a făcut o vizită preotului rom. cat. Gzeröfi, precum și preotului sârbesc Danilo Adamovici, cari ni-au primit foarte amabili. Automobilele ne scot însă repede din Ruseni și ne duc pe drumul ce șerpuește înaintea noastră spre Kikinda. La 2 km. de noi se află Jimbolea românească. O lăsam la o parte pentru a da înainte.

Orașul Kikinda celor mai mulți dintre noi nera cunoscut, aici începusem și alții terminaserăm liceul. Intrăm în oraș. Nu s'a schimbat nimic. Aceleași case, aceleași străzi și chiar și aceiași oameni după 30-40ani.

Ajungem în fața reședinții P. S. Sale episcopului Letici, o casă modestă, cu atât mai mare și impunător însă este spiritul celui ce-o locuiește. Dragostea cu care suntem primiți, ne face să uităm pentru o clipă durerea ce ne stăpânește din Ruseni, admirăm ținuta aristocratică și fața deosebit de inteligentă a Preasfințitului. Incunjurat de câțiva Preacucernici, ne binecuvintează foarte amabil în limba sârbească și apoi în dulcea noastră limbă—căci P. S. Sa fost lungă vreme episcop de Timișoara—posedă bine limba românească. Suntem conduși la sfânta biserică, loc de care se leagă atâtea amintiri plăcute de pe vremea când alături de ceilalți copii sârbi, ne întreceam în cântece liturgice. În biserică se oficiază un scurt serviciu divin de către preotii catedralei, după care ne reîntorcem iarăș la reședința episcopescă. Aici luăm masa, fiind invitați P. S. S. Atmosfera caldă ce ne încunjură, cuvintele prietenești ce ni-se adresează face ca să uităm mersul grabnic al timpului și ne trezim că se înserează. Grăbim—luându-ne rămas bun de la frații în Hristos spre automobile, urmați de D-l prim pretorele Nadasky, un om de o frară geuileță. Ne îndreptăm spre comuna Nakovo, la marginea căreia vom trece pe pământul țării noastre.

Mare ni-a fost mirarea, când ajungând în mijlocul comunei Nakovo, vedem copiii de școală înșlruți dealungul străzii strigând „jivio“, iar în fața primăriei ne așteaptă o delegație compusă din notarul Alex. Bodo, Dr. Iohan Saiz și directorul școlii Alois Trinkel. Ni-a atins f. plăcut această deosebită atențiune, venită din partea germanilor cari locuiesc comuna. Ajunși la graniță, ne despărțim de frații preoți, cari și-au ținut de datorie să ne însoțească până aici, mulțumim autorităților sârbești pentru deosebita dragoste ce ni-au arătat-o în tot decursul petrecirii noastre în Jugoslavia, urcăm automobilele și trecem granița cu sufletele pline de mulțumire, că ni-sa dat ocaziunea să ne vizităm frații, pe cari cine știe când îi vom mai revedea!

Dr. G. P.

Primul Congres al preoților misionari.

Desfășurarea programului (după notele ce s'au putut lua)
Continuare.

Prea Sf. Sa Păr. Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa: Vă rog să luați la cunoștință, că înalt Prea Sf. Sa Pimen, Mitropolitul Moldovei, prin o telegramă, ne face urări de mult spor în lucrările noastre.

Părintele *Ic. Savin* dela Galați: Noi, preoții misionari, am crezut necesar să redactăm o moțiune pe care o supunem Dlui Președinte ca să mediteze asupra ei. (Cetește textul moțiunii)

Părintele Prof. *Dr. Cristescu:* Ascultând moțiunea corpului misionar, am de adăugat, că în aceasta organizație misionară să fie primiți și toți domnii profesori de îndrumări misionare.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Comșa: Mă simt nespus de mișcat, în urma surprinderii ce mi-ați făcut-o, prezentându-Vă cu o moțiune de care eu, ca Președinte, nu am avut cunoștință de mai înainte. Țin însă să Vă scuz, și aceasta din motivul, pentru că din întreg cuprinsul moțiunii nu văd altceva decât dragostea cea mare a P. C. Voastre pentru cauza urmărită. Din aceasta moțiune mai pot desprinde și alipirea nețărâmură a P. C. Voastre față de autoritatea sfântului Sinod. Mulțumesc înalților membri ai Sfântului Sinod, pentru încrederea depusă în mine și care încredere a început să prindă rădăcină și în inimile P. C. Voastre. Precum aici la Arad am venit, nu pentru a căuta voia mea, tot așa să nu creadă cineva, că eu, anume, am căutat sau am dorit ca să fiu în fruntea acestui Corp misionar. Vă rog deci să interveniți la sfântul Sinod, care are dreptul să denumească persoana care să steie în fruntea P. C. Voastre.

Domnul Prof. *Dr. V. Gh. Ispir:* Eu cred, că noi, iscălinind moțiunea, am dat deja un vot pe care nu-l mai putem retrage și ca atare să zicem cu toții să trăiască Președintele nostru, *Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa.* Vă rugăm Prea Sfințite să înțelegeți sensul acestei moțiuni, care s'a făcut în interesul organizației misionare a Bisericii. Dacă sfântul Sinod va zice altcum, noi cari înțelegem să ascultăm și să respectăm autoritățile mai înalte ne vom supune. Până atunci însă Vă rugăm ca să fiți exponentul dorințelor acestui Congres.

Părintele *Ic. Petru Godescu* dela Argeș: Ca vechiu misionar țin să declar categoric și să confirm, întru totul, cele spuse de eminentul nostru profesor *Dr. V. Gh. Ispir.* Dacă noi ne-am îngăduit să formăm acest deziderat, am privit problema pe toate fețele ei, nici un colț a pământului românesc nu a fost așa de încercat de primejdia sectarismului, ca acest colțșor. Noi am ajuns la convingerea, că inima Prea Sfințitului Episcop *Dr. Grigorie Comșa* este leială și devotată pentru aceasta cauză urmărită de noi, misionarii. *Prea Sf. Sale,* deci, să ne încredințăm, ca să facă legătură între noi și sfântul Sinod. Noi nu Vă punem Pre Sfințite Părinte Episcop *Grigorie* sarcini de acele pe cari să nu le puteți duce la îndeplinire.

Părintele *Ic. Savin* dela Galați: Am rămas uimit de modestia Prea Sf. Voastre. Să știți însă, că Noi Vă recunoaștem și Vă considerăm ca pe un factor, care trebuie să fie în fruntea noastră. Noi Corpul preoților misionari am voit ca să Vă punem pavăză con-

tra ereticilor ce vin dinspre apus. deci Prea Sf. Voastră veți fi străjerul nostru aici la Arad.

Părintele *Chirichă* dela Iași: Pentru sfântul Sinod nu poate constitui un motiv, că chestiunea președenției ar fi fost sugerată de mai înainte. La orice caz memoriul iscălit de noi rămâne aici, ca document, din care se poate vedea, ori când, cine suntem și ce am dorit.

Înalt Prea Cuvioșia Sa Părintele Arhimandrit *Policarp Morușca:* Eu cred că sfântul Sinod a indicat în chip indirect pe Președintele corpului preoților misionari, deja atunci, când a însărcinat pe Prea Sf. Sa. Părintele Episcop *Dr. Grigorie Comșa,* ca să convoace acest Congres.

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Comșa: Vă rog să nu deserieți modesta mea muncă de până aci, ci lăsați ca timpul să arate munca ce vom face-o împreună cu ajutoru atotputernicului Dumnezeu.

Părintele *Scodigor* din Basarabia tratează tema „Misionarismul printre sectari“. Pentru prevenirea primejdiei sectariste propun:

1. Săvârșirea slujbelor bisericesti după tipic.
2. Coruri bisericesti.
3. Biblioteci populare.
4. Viața nepătată.
5. Societăți de binefacere în fiecare sat.

Mijloacele de luptă:

1. Cunoașterea temeinică a sfintei scripturi.
2. Cunoașterea sufletului sectarilor.
3. Cunoașterea vicleșugurilor sectare.
4. Pentru paralizarea sectarismului convorbirile publice sunt cele mai bune.
5. Sectarii trebuiesc demascați în public cu toate vicleniile lor.

Misionarul trebuie să-l privească pe sectar, nu ca pe un dușman, ci ca pe un om nenorocit, să se apropie de el cu blândețe, căci, în multe cazuri, blândețea cucerește mai mult ca orice. Misionarul să nu uite nici odată cuvintele sfântului Ignatie, care a zis; că ereticilor trebuie să te opui cu creștină și blândețe. Misionarul nici când nu-i lertat să piardă curajul, chiar dacă truda lui nu ar fi imediat răsplătită, ci să muncească cu răvnă, căci răvna misionarului, adeseori îi poate influența pe eretici la îndreptare către biserică. Misionarul să atrângă cât mai mult popor în luptă contra sectelor. E e de lipsă să se înființeze în fiecare sat un cerc de misionari laici. Intru cât iniferentismul e mai primejdios ca sectarismul, să impune, ca să trezim pe toți acela, cari stau nepăsători pe acasă, semnalându-le primejdia.

Prea Sfinția Sa Părintele episcop Dr. Grigorie Comșa: Mulțumesc Părintelui misionar *Scodigor,* pentru frumoasa și instructiva încredere ce ne-a prezentat-o.

Părintele *Ic. Petru Godescu,* tratează tema „Misionarismul printre sectari“ spunând cam următoarele: Răutatea omenească nu a ajuns nici când o culme mai înaltă ca în zilele noastre. Un monstru grozav roade cu furie ce a mai rămas bun în neamul nostru. Acest proces teribil, se petrece tocmai acum, după-ce poporul românesc s'a întrunit. Abia ne-am strâns într'un mănunchi și iată că un dușman nou ne-a intrat în casă, Dușmanii noștri se întovărășesc, ca să ne dărâme sfintele altare. Și în asemenea situație e de datoria noastră ca să dăm signalul de alarmă credincioșilor noștri spunându-le cu sfânta Scriptură: Păziți-Vă de prorocii cei mincinoși cari vin la

voi îmbrăcați în pei de oaie, iar înlăuntru sunt lupi răpitori. Pe teritoriul unde fac eu misionarism, am avut fericirea să observ reacțiunea puternică a poporului contra sectarilor. Ba îi și huiduie de prin sate, când îndrăznesc să între în ele. Am cunoștință că sectarii fac propagandă prin broșuri, prin batjocorirea preoților și a Bisericii. Se furișează printre copii, cari îngrijesc vitele la câmp, și atâtea le mint și le făgăduiesc, până când le reușește ca să-i înstrăineze dela vatra părintească. Sectarii promit că dau bani, ademenesc pe cei naivi prin fel și fel de fadădueli, așa bunăoară, că nu vor plăti dări și că nu vor face serviciu militar. Problema misionară cere suflete mari și înțelegătoare. Deci preotul să nu râvnească după titluri și după averi, ci să se silească a se distinge prin calitățile sufletului său. Mulțumită preoților cu sufletul plin de focul sfânt pentru cauza lui Hristos, pot spune cu bucurie, că mișcarea anti-sectară în Eparhia Argeșului a avut ca rezultat: primenirea vieții religioase morale, participarea preoților și a unui număr mare de credincioși la toate întrunirile culturale.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Comșa: Înainte de deschide discuția asupra acestei teze rog și pe ceilalți C. Părinți, cari au prelucrat aceasta teză, să binevoiască a-i da cetire.

Părintele *Madan dela Ismail* tratează tema "Misionarismul printre sectari", spunând cam următoarele: Prea Sf. Sa Teculescu, cercetând parohiile, a reușit să cucerească sufletele credincioșilor și prin aceasta, indirect, să stavilească răspândirea sectarismului. Valurile sectarismului se resfrâng de sufletul poporului Basarabean întocmai ca valurile Mării Negre de marginea acestui colț de pământ românesc. Misionarismul are un rost ponderos și indiscutabil în scopul apărării moralității și a religiozității mădularelor Bisericii Mântuitorului nostru Isus Hristos. Sectarismul este un mijloc puternic, prin care dușmanii poporului nostru, voiesc să ne slăbească și să ne învlagă, dacă pe calea armelor nu ne-au putut birui. Preotul trebuie să încingă arma bândeței și să o folosească aceasta armă și față de acela cari sunt protivnicii Bisericii noastre.

Părintele *Scovonicov* dela Hotin: Pentru combaterea sectarismului propun:

1. Înființarea unui centru misionar.
2. Înființarea unui organ de publicație al misionarilor.
3. Sectologia să fie obiect de studiu la Teologie.
4. Misionarii eparhiali să se întrunească cât de des pentru a se consulta.
5. Predica să fie vie și obligatorie.
6. Să se înființeze coruri obștești.
7. Să se înființeze cercuri misionare pe sectoare.
8. Să se întreprindă Cinematograful.
9. Să se înființeze echipe misionare, care să cerceteze satele contaminate.
10. Seminarile monahale să fie focare de misionarism.
11. Onoratul minister al cultelor să fie mai rezervat în privința deschiderii caselor de rugăciune și să nu le deie acest drept, decât numai cu avizul autorității bisericesti.
12. La viitorul Congres, fiecare preot misionar să raporteze ce și cum a lucrat.
13. Comitetul Central misionar să fie alcătuit dintr'un episcop, ca președinte, și câte un delegat de fiecare Mitropolie.

Părintele *Cibian* protopopul Birchișului, din dieceza Arad: Biserica are menirea să facă din fiii oamenilor fiii lui Dumnezeu. Mie mi s-a dat, ca preot misionar, ocaziunea să văd, că poporul în unele sate îi apără pe sectarii zicând că ei voiesc bine, deci săi lăsăm în apele lor. Am constatat că în unele sta pierdem om după om, tocmai fiindcă sectarii pun problema dela om la om. Am constatat că puterea sectarilor nu stă numai în număr, ci și în organizația lor. Când li-se dă un ordin dela centru, se execută deodată pe toată linia. Gazeta Părintelui Trifan dela Sibiu „Lumina Stelelor” e citită și de unli dintre sectarii, fiindcă oferă hrană sufletească suficientă. Biserica este așa cum sunt preoții săi. Dacă voim să avem biserică tare, trebuie să avem, în linia primă, preoți luminați și neprihăniți. Dacă voim să avem Biserică triumfătoare, trebuie să avem mai înainte preoți luptători. Preotul e dator să susție autoritatea bisericască, prin toate mijloacele. E bine dacă preotul leagă de Biserică viața sufletească a credincioșilor și prin anumite semne de amintire. Noi putem vedea, că atunci când creștinilor li-se dă ceva semn vin aproape toți la biserică. Așa de exemplu la Florii când li se distribuie sălci; la Botez, când primesc apă sfințită la sfințele Paști, când primesc pasca Ar fi bine deci dacă i-am obișnui pe creștini și la aceea, că înainte de sămănături să-și ducă sămânța la sfințire, ori să cheme pe preot acasă, ca să o sfințească. Cât ce privește tactul misionarului în parohie, accentuez, că el nu nu-i iertat să rupă legăturile cu sectarii nici odată ci să-i împărțesească de aceeași milă ca și pe credincioșii săi. La forța publică să recurgă misionarul numai atunci, când se află în fața unui caz de infracțiune a ordinii publice. Fac propunere ca Sfântul Sinod să intervină la înaltul Guvern, ca lucrurile sfințite (vase, vestminte, etc.) pe cari Biserica le procură din străinătate, să fie scutite de vamă. Preotul să observe problema mântuirii personale. Preoții să se întrunească la consfătuire cât de des, pentru a desbata trebuințele morale ale credincioșilor. Să se tipărească Noul Testament și Mărturisirea ortodoxă. Credincioșii să fie legați de Biserică.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa: Mulțumesc Părintelui protopop Cibian pentru instructiva conferință ce ni-a ținut-o.

La ora 1. Congresistii au luat masa comună, la restaurantul „Crucea albă”

Sâmbătă la ora 3. p. m. s'a făcut Vecernia la care a predicat Înalt Prea cuvioșia Sa Părintele Arhimandrit Policarp Morușca, iar la orele 5 p. m. s'a săvârșit Pavecernița, la care a predicat Prea Cucernicia Sa Părintele Protopop Dr. Ștefan Cioroian din Banat Comloș. La orele 6 1/2 s'a continuat ședința.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa: Salut în mijlocul nostru pe delegatul Patriarhiei, în persoana P. C. Prototereu Moșișu. Noi cari, în mare măsură, dela centru așteptăm vigoare pentru lucrările noastre, nu putem decât să ne exprimăm bucuria, văzând un delegat al Patriarhiei la Congresul nostru. Vă comunic cuprinsul telegramei pe care am primit-o din partea înaltului regent Dr. I. Miron Cristea. (P. Sf. Sa cetește telegrama.)

Înalt P. C. Sa Părintele Arhimandrit Policarp Morușca: Știind cât de mult poate influința presa asupra sufletului omenesc, propun să se facă un călduros apel către presă, ca să înceteze cu atacurile contra celor ce reprezintă autoritatea bisericască.

Lumina Satelor dela Sibiu este presă bună și merită toată admirația noastră. Opera Părintelui Trifa e operă făcută în Duhul lui Hristos și de aceia noi suntem datori să-l împintem pe Părintele Trifa la muncă și pe mai departe.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa: Relevez, că Biserica noastră trebuie să aibă față de presă o atitudine vrednică de serviciile pe cari presa le-a adus bisericii până acum. Mulțumesc presei bune pentru serviciile prețioase ce ni le-a adus și o rog, ca în viitor, să ne acorde un sprijin și mai puternic, lăudând virtuțile creștinești și cetățenești, cari ori cât s-ar crede, sunt covârșitoare față de scăderile disparente în fața virtuților.

Părintele Dr. I. Puia din Cernăuți: Țin să fac declarație, că în Bucovina s-a făcut mare propagandă pentru scrierile Păr. Trifa. În special, noi misionarii, am cumpărat foarte multe exemplare din „Lumina Satelor”. Dacă ați veni în Bucovina, ați putea să vedeți, că sute de exemplare se ceteșc pe sate. **I. Prea Sf. Sa Mitropolitul Necarie** a dat chiar un ordin prin care recomandă scrierile Părintelui Trifa dela Sibiu. Sfinția sa pomenește de un incident care s-a petrecut la un congres al ostașilor Domnului. Fără să mă revolt de cele întâmplate acolo eu am arătat la Sf. Mitropolie, că oastea Domnului e necesară și că e un instrument puternic în mâna preotului și în folosul bisericii. În Bucovina se distribuie și acum lumina Satelor. Cât ce privește opera misionară a preotului trebuie să se știe, că el nu poate face față tuturor nevoilor. Ieșirile din Biserică sunt așa de numeroase încât preotul trebuie neapărat să formeze, în comuna s'a, un mic centru misionar, în scopul operei de propagandă religioasă. În Bucovina numărul sectarilor s'a înmulțit, îndeosebi în timpul de după război. Avem inspectori misionari, cari pe lângă acela că inspectează tineretul școlilor primare, fac și servicii de propagandă anti-sectară. La conferințele pastorale luăm parte și noi inspectori misionari. La conferințele noastre îi chemăm și pe profesorii de religie. Propun deci:

1. Citirea unui capitol din sfânta Scriptură, pe zi.
2. Preotul să catehizeze.
3. Să se facă adeseori slujbe în sobor.
4. Evanghelizare în Biserică și în școală.
5. Preotul să scrie la reviste și ziare.
6. Să se facă o broșură despre cele discutate în

Congres.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Comșa: Mulțumesc Părintelui conferențiar pentru lămuririle date și pentru instructivele propuneri făcute Oaoratului Congres, în scopul combaterii sectarismului. Eu, din parte-mi deși ași putea indica mai multe metode de luptă contra sectelor, totuși țin să vă atrag atențiunea, îndeosebi, asupra unuia, pe care l-am practicat în mai multe rânduri și pot spune, fără să mă mândresc, că chiar cu mare succes. Făcând vizitațiune canonică în comuna Iercoșeni, am servit și am predicat. Terminând cu lucrările din sfânta Biserică, am ieșit afară și am stat de vorbă cu credincioșii din jurul meu. Am întrebat pe unul din mulțime zicându-l, ce ești tu? Pocăit, îmi răspuse. Ai auzit de sfântul Apostol, Pavel? Da, am auzit și cunosc și epistoalele lui, îmi răspunsă pocăitul. Vezi — îi zisei — el n-a fost pocăit, căci iată cum scrie în I. Tim. 1, 15. „Isus a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoși, dintre cari cel dintâiu sunt eu.” Dacă sfântul

Apostol Pavel a zis, că este păcătos, cum îndrăznești tu să zici, că ești pocăit și lipsit de păcat. La ortodocși în Biserică sunt numai oameni răi, de aceia ne despărțim de Biserică, îmi zise pocăitul. La aceasta obiecțiune i-am răspuns cu Rom. 2. 1. „Întrun ce judeci pe altul, pe tine însuși te osândești, căci și tu cel ce judeci, aceleași faci. Apoi cu Rom. 40. 10: Dar tu ce judeci pe fratele tău, căci toți vom sta naintea judecării lui Dumnezeu.” I-am mai citat și din Filipeni cap. 2 3. „Cu smerenie unul pe altul socotind a fi mai de cinste decât pe sine.” După ce prin acestea locuri din sfânta Scriptură îi umilii pe sectar, m-am adresat tuturor celor de față zicând: Acum să-mi spuneți fraților, voi cine sunteți? Credincioșii mei îmi răspunseră, că ei sunt smeriți creștini cari cută mântuire prin Biserică, iar eu Vă zic Părinți misionari să arătăm credincioșilor noștri, care adevărata cale a Mântuirii. Cu aceste cuvinte consider încheiată programa Congresului nostru și-mi voi da silința ca lucrările acestui congres să fie tipărite și înaintate Sfântului Sinod spre deliberare. Acum să trecem la organizarea noastră pentru viitor.

Păr. Ic. Petru Godescu dela Argeș: Datori suntem să mulțumim lui Dumnezeu, că noi preoții misionari, ne-am putut în sfârșit aduna în acest mare Congres. Pentru că nu este timp de pierdut, cred că sunt în asentimentul D-Voastră, ca în legătură cu dezeratul propus de P. C. Voastre, să propun primul Comitet al Corpului misionar, alcătuit din următoarele persoane:

Președinte: Prea Sf. Sa Părintele Dr. Grigorie Gh. Comșa, Episcop Arad. **Membri:**

1. Ic. P. Codescu, misionarul Eparhiei Argeșului.
2. Păr. Dr. I. Puia, misionarul Arhiepiscopiei Bucovinei.

3. Părintele Stelian Iliescu, misionar București.
4. Părintele Iosif Trifa, dela Sibiu.
5. Părintele Madan, dela Ismail.
6. Păr. Ic. Dărvărescu, Râmnicul-Vâlcea.
7. Păr. Ic. Savin, dela Galați.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa: Acest comitet va elabora un statut al Asociației preoților misionari, pentru a fi trimis Sfântului Sinod spre aprobarea.

Înalt Păra C. Sa Părintele Arhimandrit Policarp Morușca: Propun, ca pe viitor, pentru ca să poată rămănea o licoană clară a lucrărilor Congresului, să se drezeze proces verbal în regulă, și să fie iscălite atunci.

Părintele Ic. Savin: Țin să adreseze un cuvânt de adâncă mulțumită Prea Sf Voastre Părinte Episcop, pentru dragostea ce-a mare cu care ni-ați primit aici în orașul Arad. Noi colaboratorii Prea Sf Voastre Vă înțelegem și Vă urmăm. Vom munci cu timp și fără de timp, pentru ca să facem o operă cu care să se poată mândri întreagă Biserica românească.

Prea Sf. Sa Grigorie al Aradului: Mulțumesc și eu lui Dumnezeu, că, în aceste clipe de reculegere și înălțarea sufletescă, Vă pot spune cu Mântuitorul Isus Hristos, că nu Vă Voi lăsa pe voi orfanți și, că nu voi m-ați ales pe mine ci eu V-am ales pe voi și v-am trimis pe voi ca să mergeți și roadă să aduceți și roadă voastră va rămănea, că orice veți cere dela tatăl în numele Meu, se va da vouă. Ioan 15. v. 16 Cea mai ferbinte dorință a mea este, ca să muncim împreună călăuziți de aceeași simțire și cugetare. Bunul Dumnezeu să ne ajute! Cu acestea închie Congresul I al preoților misionari din România Mare.

La orele 8 congresiștii au luat masa comună la Restaurantul „Crucea albă”,

Duminică 28 Octomvrie.

Serviciul Sfintei Liturghii a fost oficiat de către Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, ajutat de mai mulți preoți congresiști, din toate părțile țării noastre. În decursul serviciului Prea Sf. Sa a hirotesit în protopresbiteri, pe Părintele Cibian dela Birchiș și pe Părintele Trifu dela Leucușește. La priceasnă a predicat Părintele misionar Stănică din Eparhia Râmnic-Vâlcea. S-au cuminecat mai mulți credincioși.

Manifestarea religioasă din Pârneava.

La orele 8 seara s-a dat, la casa națională din Pârneava, reprezentarea teatrală „Apostoli Satelor”, fiind de față Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, mulți dintre congresiști și un numeros public din Arad. Înainte de a se începe reprezentarea, Părintele Calus Turic din Arad pune în curent publicul cu programa și cu localul în care se desfășoară acest program, adevărat istoric al casei noționale din Pârneava. Se joacă piesa „Apostolii satelor”, care reprezintă sbuciumul sufletesc al unui preot, conștient de datoria lui și de primejdia ce-i amenința turma din partea sectarilor. După desfășurarea programului Părintele Ic. Dărvărescu, misionar dela Râmnicul Vâlcea, ține poporului o cuvântare înflăcărată. Arată că piesa Părintelui Caius Turic este de actualitate, fiindcă ceea ce reprezintă piesa se poate vedea în foarte multe comune. Spune că deavolul lucră contra Bisericii lui Hristos, îmbrăcându-se în chipul omului și nu este sănă mînă de acest lucru, deoarece însuși stana se preface și în îngeri de lumină, precum spune sfânta Scriptură, la I. Cor. II. 14. Îndeamnă poporul cu cuvintele sfântului Apostol Pavel din epistola către Români Cap. 16 v. 17—18: „Rogu-Vă Fraților, să vă păziți de cei ce fac împerecheri și smintele împotriva învățaturii care voi v-ați învățat: și vă feriți de ei. Că unii ca aceștea nu slujesc lui Isus Hristos ci pântecelui lor; și prin cuvinte bune și prin cuvântare de bine înșeală inimile celor proști”. Aduce elogiul Părintelui Caius Turic, pentru piesa „Apostolii Satelor”, care e atât de reușită. A preluat Cuvântul Părintele Dr. Ștefan Cioroian, vorbind într-un chip strălucit despre datoria omului de a-și iubi neamul și țara. Exemplul cu soldatul negru din Madagascar a lăsat urme, cari nu repede se vor șterge din memoria ascultătorilor. De asemenea și iubirea de patrie a Francezilor a spus Prea C. Sa, că ar putea fi un puternic stimulent și pentru noi românii. După aceste cuvântări, Prea Sf. Sa Părintele Episcop, împărtășind binecuvântarea arhierescă a părăsit sala plecând la reședință. Astfel s-a desfășurat programa primului Congres al preoților misionari ortodocși din România, în orașul Arad, în zilele 25—28 Octomvrie a. c. după notele ce s-au putut lua.

S. Ș.

Sfințirea bisericii din Halmagiu Vizită canonică la Cuied.

Pr. Sf. Sa Părintele episcop Grigorie, în zilele de, 2, 3, 4 și 5 Noembrie a. c. a vizitat pe credincioși rămași în Iugoslavia.

Abla întors la reședință, — în ziua de 7 Noembrie a. c. la orele 1½ după masă a plecat la sfințirea

bisericii din Halmagiu, însoțit de consilierul eparhial Mihail Păcățianu și diaconul Ignatie Raica.

Pr. Sf. Sa a ținut cu ori-ce preț să dea ascultare glasului de chemare al credincioșilor din această frunțășă, dar săracă parohie, care este și centrul protopropiatului Halmagiu.

Până la Halmagiu este o depărtare de vre-o 140 Klm. peste văi și peste dealuri. A fost o călătorie lungă și obositoare, mai ales că în urma ploilor, — drumurile s'au deteriorat.

La orele 6 după masă am sosit la Halmagiu, cu automobilul.

Mare a fost bucuria credincioșilor văzând pe Pr. Sf. Sa în mijlocul lor. Au uitat greutatea și jertele mari aduse pentru renovarea sf. biserici și prin prezența Pr. Sf. Sale s'au simțit recompensați și mângăiați în sufletul lor, căci să se știe că acest popor, sărac, dar cu frica lui Dumnezeu, aproape numai din propriile puteri au renovat sf. biserică, care a costat peste 300.000 lei.

Mult a contribuit armonia frățească dintre intelectuali și preșosul lor concurs. Fiecare fiu al bisericii din această parohie și-a luat partea, cuvenită din jertele aduse. Administrația locală încă și-a dat concursul său binevolor.

Scrind aceste rânduri, involuntar î-mi vine în minte unele parohii, mai puternice, unde nu se poate face nici o ispravă din cauza certelor păcătoase dintre conducători și din cauza egoismului și materialismului înrădăcinat în popor.

La actul sfințirii bisericii au luat parte și credincioși din parohiile învecinate în frunte cu preoții lor.

Astfel bucuria Halmăgenilor a fost îndoită, mai ales că biserică este foarte frumos pictată de distinsul director al școlii de Arte Frumoase din Cluj, — dl. Alexandru Pop.

Pr. Sf. Sa a fost găzduit la Pr. C. protopop Cornel Lazar, care după serviciul de seara, a dat o cină intimă în onoarea Pr. Sf. Sale.

În 8 Noembrie a. c. s'a făcut sfințirea.

Pr. Sf. Sa este condus la sf. biserică cu procesiune la care ia parte o mare mulțime de popor.

Solemnitatea sfințirii bisericii se începe la orele 9. Serviciul religios este oficiat de Pr. Sf. Sa asistat de 12 preoți și 2 diaconi.

În asistență remarcăm pe domni: Dr. Leonida Pop, Dr. Pavel Bărbăței, Florian Ștefanica, Dr. Nicula Dr. Aurel Oarcea, Ioan Turuc, Ioan Moldovan, Silviu Moldovan, V. Cătană, Aurel David, Traian Nicodim Teodor Popovici, Ioan Irimie, Pompillu Sirban, Alexandru Puticiu, Teodor Tudor, Birckenhauer, I. Schler Nicolae Paicu, Victor Mihailovici și alții.

Corul bisericesc, e condus de dl. Ioan Giurgiu.

În cursul sf. Liturghii, candidatul de preoție Gheorghe Albu este hirotenit în prot. Jurământul citit de candidat în față sf. Altar face o impresiune adâncă asupra asistenței.

Slujba decurge impresionantă.

La Priceasnă Pr. C. Sa protopopul Cornel Lazar face o scurtă dare de seamă asupra situației parohiei, arătând, că biserică a fost zidită în anul 1740 și că atât zidirea ca atare cât și zugrăvirea s'a făcut numai din dărnicia poporului și a distinsilor mecenai cu cari se poate lăuda parohia, astfel că această biserică s'a ridicat și împodobit prin credința și dragostea fiilor ei credincioși.

Pr. Sf. Sa începe prin a mulțumi tuturor celor

ce au contribuit la renovarea sf. biserici și în special, mulțumește Pr. C. protopop Cornel Lazar care prin râvna sa către Hristos a făcut ca o parohie mică și relativ săracă să jertfească pentru renovarea sf. biserici peste 300.000 lei. Apoi vorbește cu multă elocință, despre viața de veci arătând datoria credincioșilor de a se face vrednici de această viață prin faptele îndurării trupești și sufletești ținând cu tărie la credința strămoșească și ferindu-se de prorocii mincinoși cari cearcă să-i înstreineze de sf. biserică și să samene zizanie și desbinări în popor. A fost o predică emoționantă și documentată.

La sfârșitul sf. Liturghii s'a oficiat Te-Deum pentru Al. Sa Regele Mihai I, care s'a încheiat cu o cuvântare foarte frumoasă rostită de Pr. Sf. Sa.

După slujba religioasă, diferitele corporațiuni s'au prezentat la Pr. Sf. Sa în locuința Pr. C. protopop Cornel Lazar, aducându-i omagiile de recunoștință și iubire.

Astfel sau prezentat 15 preoți în frunte cu Pr. C. protopop. Administrația politică sub conducerea pretorului plasei, Florian Ștefanica, Judecătoria de Ocol sub conducerea șefului jud. Dr. Leonida Pop cu întreg personalul. Consiliul parohial sub conducerea notarului Ioan Turuc. Avocații Dr. Nicula și Dr. Cosma. Corpul didactic sub conducerea învățătorului. Teodor Popovici din Bănești.

La masa comună oferită în onoarea Pr. Sf. Sale, seria toastelor a fost deschisă de Pr. Sf. Sa pentru Al. Sa Regele Mihai I.

Pr. C. protopop Cornel Lazar pentru Pr. Sf. Sa. Cucernicul preot V. Giurgiu pentru cons. eparhial Mihail Păcățianu, Pr. C. protopop Cornel Lazar pentru judecătorie și administrație.

Pr. C. protopop Constantin Lazar pentru Pr. C. protopop Cornel Lazar.

Cucernicul preot A. Florea pentru Pr. C. protopop al Gurahonțului Constantin Lazar. Cucernicul preot V. Cristea pentru poporul din Hălmagiu.

La orele 4 după masă am plecat din Hălmagiu spre Cuied între uralele poporului.

La Cuied am sosit seara la orele 6. Era deja întuneric.

Deși preotul abia cu o oară mai înainte a fost avizat despre vizita Pr. Sf. Sale, — totuși aproape întreg poporul ne-a așteptat înaintea sf. biserici în frunte cu preotul Terentie Micluția din Cuied și Gheorghe Mărcuș din Iercășeni.

Poporul a aclamat cu tot sufletul său pe înaltul oaspe. Știa că drumul obositor prin safe era dictat numai de dragostea către biserică și popor. Manifestația aceasta spontană a fost un călduros omagiu adus P. Sf. Sale.

Se oficiază un serviciu religios, după care P. Sf. Sa rostește o frumoasă predică arătând datoria credincioșilor de a cerceta regulat sf. biserică, a duce o viață croștinească, a se îngriji de buna creștere a copiilor și a se păzi de uneltrile sectarilor cari servesc interese streine de sufletul neamului românesc. Poporul a fost profund emoționat de frumoasele învățături și îndemnuri.

Preotul Terentie Micluția mulțumește P. Sf. Sale pentru înalta vizită și pentru învățăturile evanghelice ce a dat poporului urând P. Sf. Sale mulți fericiți ani, se citește rugăciunea de deslegare.

La orele 7 ieșim din sf. biserică și părăsim Cuiedul între uralele entuziaste ale poporului; iar la orele 8 $\frac{1}{2}$ sosim la Arad: P. Sf. Sa adânc mulțumit de lucrul pastoral făcut în aceste două parohii fiind convins că și poporul a rămas adânc mulțumit de vizita P. Sf. Sale.

Cercul religios la Curtici.

Pe ziua de Duminecă, 11 Noembrie a. c., P. C. Sa Părintele protopresviter al tractului Arad, Traian Vățian, a organizat un cerc religios în comuna Curticiu. Dela Arad au plecat C. Sa Păr. Catus Turicu și C. Sa Păr. profesor dela Academia teologică Dr. Simion Șiclovan. Proiectul era, ca să meargă și P. C. Sa Păr. protopresviter Traian Vățian, fiind însă reținut de alte îndatoriri mai însemnate, (sfințirea capelei din Grădiște) nu a putut pleca.

Harnicii preoți din Curtici, Părintele Nicorescu și Dr. Colceriu, încă cu o zi mai înainte, au poftit, prin o invitare scrisă, la acest cerc religios, toate autoritățile și un însemnat număr de credincioși din comună.

La orele 9 $\frac{1}{2}$ s'a început sfânta Liturgie la care au servit, în sobor, P. C. Părinți: Ioan Nicorescu, Dr. Zaharia Colceriu, Catus Turic și Dr. Simion Șiclovan. Sf. Biserică a fost aproape plină de credincioși, pe fața cărora se putea ceti, blândețe, cucernicie și ascultarea de păstorii lor. Răspunsurile liturgice au fost date de către corul bisericii ort. române din Curtici, condus cu pricepere de dl învățător Vodă. La serviciul divin sunt activi toți credincioșii, căci alătura de cor cântă întreagă biserică. E ceva, ce impune și place. La priceasnă, Păr. Catus Turic urcă amvonul și în liniștea de nedescris a credincioșilor, cari, precum am văzut, sunt obișnuiți a nu rămânea în Dumineci și sărbători fără predică, le explică pilda samarineanului milostiv, scoțând în relief, pe lângă altele și aceea, că casa de oaspeți din pildă, este biserică noastră și a moși strămoșilor noștri, din care nimenea nu este dat afară, ci primit cu dragoste și brațe deschise, ori din ce neam, ori din ce lege și ori din care parte a pământului ar fi respectivul. Este și biserică de aceia, de se poate numi biserică, din care, precum s'a întâmplat, te dă afara, dacă, în lipsa puterii de convingere, nu te poate prinde în mrejiile sale. Să știți însă, că aceia nu este adevărata biserică a Mântuitorului, care ne învață să primim și să iubim și pe dușmanii noștri. De căutați, cu adevărat mântuirea sufletului vostru, atunci să stați deapurarea țării în jurul și sub scutul paternic al sfintei Cruci, care strălucește triumfătoare pe turnul bisericii noastre strămoșești. Predica a lăsat impresii adânci în sufletele tuturor.

Sfârșindu-se sfânta Liturghie, epitropul a distribuit credincioșilor, câte un exemplar, din numărul cel mai recent al gazetei: „Lumina Satelor”. Costul gazetei îl plătea fiecare în mâna epitropului. Cel cari nu au primit, cereau să li-se dea și lor. Acest fapt i-a îndemnat pe Cucernicii Părinți din Curtici să facă promisiune, că se vor îngriji să procure dela Sibiu un număr mai mare de exemplare pentru Duminiile următoare. Aceasta metodă de evanghelizare ce se practică în Curtici, care se știe, că este un centru atât de pronunțat al baptismului, merită să fie remarcată

și recomandată altor preoți, cari au sectari în comună, și nu au întrebunțat-o încă. Prin această procedură, preotul îi dă credinciosului o lectură bună, pe care, acesta, o duce acasă și o citește în familie, Dumineca după masă, ferindu-și astfel pe ai săi, de a căuta desfătare, în altă parte ispititoare și primejdioasă.

Prin aceasta se face propagandă, în chip indirect și printre sectari. În Curtici, foarte mulți dintre bapțiști cetesc cu multă plăcere Lumina satelor, pe care le-o împrumută dreptmăritorii creștini. Ostașii Domnului din Curtici sau dovedit de cei mai buni ajutători ai preoților locali, în opera lor de propagandă anti-bapțiștă.

Manifestația religioasă de după masă.

Se știe, că, în zilele de 8—11 Noemvrie, a avut loc în Curtici Congresul uniunii comunităților bapțiște din România. Buni creștini din Curtici, de o sută de ori vrednici de toată admirațiunea și lauda, au știut să arate cu aceasta ocaziune, sănătatea și vigoarea credinței noastre strămoșești.

La ora 3 d. m. s'au adunat, într'un număr de 700—800 de suflete în Biserică, cei ce nu au mai încăput în Biserică, au stat în jurul Bisericii, pentru a asista la serviciul vecerniei și pentru a asculta conferința Părintelui Profesor Dr. Simion Șiclovan „Despre patima beției și urmările ei”.

E un fericit prilej să vorbești unul public atât de numeros, care ascultă în liniște și cu rară atenție une fiecare frază din cadrul conferinței.

După terminarea conferinței, sfinția Sa, mulțimește Curticenilor, cari în zilele pline de ispite, cum au fost și aceste în cari bapțiștii și-au ținut congresul, au simțit, că trebuie să se adune, în număr mare la un loc și să formeze un zid puternic în jurul Bisericii, dând pildă bună copiilor lor și demonstrând congresiștilor bapțiști, că pe aici în zadar vor mai trece.

Face un apel călduros la sentimentele lor de buni creștini, deși ispitele în cari trăiesc sunt mari, ca să steie în strânsă legătură cu Biserica, în care cu cinste au încăruntit părinții și strămoșii lor și să nu se despartă nici când de dânsa, deoarece ori cum ar fi cineva, dacă nu-i membru adevăratei Biserici a lui Hristos, nu-i creștin. Cu ocaziunea congresului bapțiștilor ținută în Curtici s'a manifestat *tăria și triumful ortodoximului*, nu numai prin solidaritatea dreptmăritorilor creștini, ci și prin faptul, că o *fată mare bapțiștă*, Duminecă, când congresiștii și-au încheiat goștiiile, și dânsa a isprăvit-o cu ei. A venit la sf. biserică și a cerut să fie botezată în legea în care a murit tatăl ei.

Părintele Nicorescu face cu dânsa un examen asupra punctelor de credință ortodoxă și îi dă să sărute sf. Evanghelie crucea și sf. icoane. După acestea, Eva, bapțișta, recunoaște și mărturisește păcatul ei cel mare, că a trăit atât timp nebotezată și a avut în sufletul ei o credință rătăcită. A urmat botezul. La întrebarea: te lapezi de satana? Eva a răspuns hotărât: mă lapăd. Și în acel moment câteva picături de lacrimi îi brăzdăra fața. Erau lacrimile, cari au spălat rușinea bapțiștă pe care Eva, timp atât de îndelungat, a purtat-o pe fața sa. Totodată erau și lacrimile de bucurie pornite din o inimă, care din acel moment avea să înceapă o altă viață. Acum, Eva, se simțea curată și împăcată cu conștiința ei. Eva, bapțișta botezată în această zi, tot azi a primit și o altă taină a bisericii noastre, sf. taină a nunții dimpreună cu alesul inimii

sale, un vrednic ortodox. Eva cu soțul ei au fost a cincea pereche, cununăți în această zi. Cine a avut fericirea să asiste la evenimentele înălțătoare ce sau petrecut în Curtici, în ziua de 11 Noemvrie, sau putut întoarce acasă plin de mulțumire și mângâiere sufletească și deplin încredințat, cu turma drept credincioasă din Curtici ascultă glasul vrednicilor săi păstori și volvește să înfrunte vicleniile și ademenirile satanice ale propagandiștilor sectari, chiar de ar umbla îmbrăcați în haine de dolari, nu în costum național.

Frați Curticeni, de ar da bunul Dumnezeu să rămâneți totdeauna așa de tari, curați și cumiți cum v'am cunoscut în ziua de azi.

S. Ș.

Cutrerând Țara mea.

Brașov, 10 August 1928.

Iată-mă în Brașov, oraș pe care de mică copilă îl vizitam plecând din Ploiești cu părinții mei și de cari mi-se leagă atâtea amintiri din copilărie când trebuia să trec cu passe-port granița la Predeal spre Brașov de unde ne cumpărăm părinții lucruri bune și ieftine, tartane în special și haine călduroase pentru cei 8 copii pe cari mama mea cu atâtea grijă și dragoste ne-a crescut.

Acest oraș eminent comercial și industrial își păstrează renumele din timpuri îndepărtate când piața Brașovului azi piața „Libertății”, era ocupată de firme românești reputeate cari făceau negoț cu vechea țară românească, cu Țarigradul (Constantinopolul), deschizând debușeul ștofelor „Brașovia” în piețele din Adrianopole, Smirna, Salonic, Trapezund și pe spatele cămillelor d'aci, până la Erzerum și îndepărtata Persie, nemai vorbind de Budapesta și Wiena.

Streinii în sec. 14-lea, socoteau că e mult mai bun „drumul de pace al Valachilor” căci la noi eră ordine, pază bună, rânduială, siguranță și cinste.

Pe valea Prahovei gemeau carele ferecate și încărcate cu lăzile brașovene pline cu mărfuri.

La București treceau prin Ploiești unde și astăzi cei mai mulți negustori de manufactură, pânzărie, postavuri, flanele, găetane, cue, sape, fierărie etc., etc., sunt românii din Brașov. Aproape fiecare oraș din Muntenia: Ploiești, București, Giurgiu, Turnu-Măgurele, R-Vâlcea etc., au o suburbie numită „Brașovenii” de unde țărani și azi, își cumpără lucruri bune, calde de iarnă în special și unelte de fier.

Lăna de oaie o cumpărau atelierele din Brașov *exclusiv* dela românii din „Săcele” cari aveau turme foarte numeroase de oi, dincoace și dincolo de Carpați.

Ucenicii lucrători trebuiau după 2 ani de ucenicie să plece timp de 3 ani în pribegie conform obiceiului meseriașilor de atunci după ce obțineau o „Carte de pribegie” pentru care plăteau: 64 de florini, 2 colaci și 6 cupe de vin de câte 16 groșițe. Cu această carte cutreerău ei lucrând și chiar cerșind 212 orașe industriale din Austria, Germania și Franța.

Se înțelege cu ce larg orizont reveneau acasă acești pribegii, cari au așezat, pe urmă, bazele industriei brașovene moderne. — Ucenicul nostru de azi poate n'a văzut decât atelierul maestrului său și doritor de a se îmbogăți repede și a lua locul stăpânului își și deschide un mic atelier în fața lui chiar, ca adevărat concurent.

Lucrul propriu la Brașoveni, se putea începe după pribegie și obținerea înscrierii în bresla unde se plătea spre exemplu la postăvari: 280 florini, 3 colaci și 6 cupe de vin

iar statutele breslelor erau foarte severe îngrijind să nu fie coplesite meseriile, nici un maestru n'avea voie să lucreze mai mult de cât cu 2—3 răsboaie de țesut și cu tot atâtea calfe iar lâna în special pentru atelierile de postavuri, se torcea cu mâna de femeile românce din Săcele

Daracele și mașinele de tors s'au introdus târziu de tot. Intre maștri cari au desvoltat industria postavului la Brașov este amintită o femeie: *Katharina*, care avea reputație că: „*lucrează mai mult de cât zece maștrii*“.

Această muncă intensivă a dus faima Brașovenilor din timpuri vechi când vedem că Vlaicu Vodă domnul țării românești încheie în 1368 cu Sașii din Brașov cel mai vechiu tratat de comerț (privilegiu), cum obișnuiau Domnii a se obliga și în scris, în limba latină, care era limba bisericii catolice și limba cancelariei de stat în țările de credință catolică, așa cum era la noi limba slavonă.

Tot așa Mircea Vodă la stăruința „pârgarilor“ (orașenilor) din Brașov, a întărit la 1413 așezămintele de mai nainte arătând amănunțit, câtă vamă trebuie să plătească negustorii brașoveni prin târgurile din Țara Românească „și pe drumul Brașovului până la Brăila“.

Iată tractatul de comerț al lui Mircea cel Mare cu Sașii din Brașov 1413:

„Eu cel în Hristos Dumnezeu binecredinciosul și de Hristos iubitorul și de sine stăpânitorul Io Mircea, Mare-Voevod și Domn, stăpânind și domnind peste toată Țara Ungrovlahiei și peste părțile de dincolo de munți, precum și spre ținuturile tătarești, și pest amândouă țărmurile pe Dunărea întreagă până la Marea cea mare și din miia lui Dumnezeu stăpânitor al cetății Dârstorului, binevoit-am Domnia Mea, de bună voia mea cu inima curată și luminată și dăruit-am acest hrșov al Domniei Mele și împlinit-am rugămîntea *pârgarilor din Brașov*, fiindcă s'au rugat de Domnia Mea să le înoesc și să le întăresc așezămintele ce le-au avut dela strămoșii Domniei Mele pentru vamă prin târgurile din țara Domniei Mele și pe drumul Brașovului până la Brăila: ca să dea de la postavul de Louvain 1 perper, dela cel de Colonita 12 ducați, dela cel din Silezia 6 ducați, dela un cal cine cumpără, 6 ducați; dela o majă de ceară 12 ducați; dela piper, dela sofran, dela bumbac, dela părul de cămilă, dela piele de miel, dela pieile acelea și dela alte mărfuri ce vin de peste Mare (din Răsărit) dela 100 perperi, 3 perperi; dela un porc 2 ducați, dela un bou 3 ducați, dela o vacă 3 ducați, dela un berbec 1 ducat, dela o piele de cerb un ducat, de vor fi și alte piei cu ea să nu se dea nimica, dela un burduf de brânză un ducat. Călărețul care trece pela Bran 3 bani; pedestrul 1 ban. Și cei ce trec cu pește, dela un car un pește, iar pentru ce va fi deasupra, să nu dea nimica.

Iar la Brăila de majă un peper, iar de car la Târgșor un pește; la Târgoviște așșderea; un cal încărcat, 3 bani și un cal slobod un ducat.

Și iarăși, cine-și dă marfa pe datorie, să-si caute datornicul sau chezașii, dacă-i are, iar de oameni drepti să nu se atingă; și nimenea să nu bântuască pe vre-un om drept. Și iarăși, cine se va încerca dintre boierii Domniei Mele, mari și mici fie că va fi cumpărată acea vamă fie că va fi datoată cuiva de pomană și va adăuga și nu va rămânea la cele ce le-am întărit și legiuit în așezământul cel dintău, unul ca acela va avea să primească mare rău și urgie dela Domnia Mea. Și s'au făcut acestea când au venit la Câmpulung Felentin și Martin și Cruș (Valentin Martin, și Kraus). Iată și martorii: Radu Ban, Jupân Andriaș, Jupân Radul, fratele jupânului Cazan, jupân Șerban al lui Bilcea, jupân Stoica Rusul, jupân Badea al Vameșului. Și eu logofătul Baldovin am scris, în luna lui August în 6 zile la anul 1413.

Io Lircea Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn.“

Brașovul și-a luat numele dela cetatea „Brașovia“ zidită

de cavalerii teutoni-germani (Sași) din Flandra cari trecând p'aici în cete întregi de cruciați, cunoscând frumusețea și bogăția Transilvaniei s'au așezat și au rămas aci până la 1224 când Andrei II le-a dat și dreptul de autonomie iar ei încep a zidi orașe pline de negustori și meseriași ca: *Brașovul*, Sibiu, Bistrița, Sighișoara, Cluj, Mediaș etc. In aceste centre săsești s'a desvoltat în mod deosebit simțul de solidaritate al poporului de plugari, supravegheați de aproape de *preoții lor* și îndrumați la economie rațională. In fața năvălirilor dușmanilor, sașii își fortică *biserica* transformând-o într'o adevărată cetățue, în care să-și poată păstra, prin apărarea Domnului, mijloacele de hrană și îmbrăcăminte în caz de invazie.

Brașovia e dărâmată tocmai pe timpul răsboaielor cu turcii, rămânând ruinele ce se văd pe coasta de S-V. a „Tâmpei“ — muntele ce străjuește orașul și pe al cărui vârf se află un parapet unde fălăie mândru drapelul României — pe ruinele unui monument milenar, de unde o privire superbă se desfășoară ochiului!

Orașul *Brașov* e situat la 585 m. altitudine în prea frumoasa vale a Bârsei, la poalele pădurilor acoperite cu brazi care prin aspectul lor, dau impresia nopții întunecate.

Prin clima fortifiantă și datorită poziției sale geografice a fost de mult recunoscut ca stațiune climaterică, a cărei apropiere de capitală la 194 km. atrage puhoiul Bucureștenilor în timpul căldurilor la inspirația ozonului bogat ce-l exală pădurile răcoroase care nu lasă temperatura Brașovului a trece de +35° C.

Orașul e format din 4 părți: Scheiul, Cetatea, Blumăna și Brașovul vechiu

1) *Scheiul*, e locuit de Români în majoritate, în a cărui piață „Unirea“ se află biserica *Sf Nicolae*, cea mai bogată, zidită la 1519 cu ajutorul Voivodului țării românești *Neagoe Basarab* și a altor binefăcători, acest principe artist și filosof care pentru gândirile lui sublime filosofice a îndemnat pe istoricul Hașdeu să-i dea numele de Marcu Aureliu al țării românești, ajută frații, înălțându-i sufletește prin formarea de biserici într'o epocă excepțională de pace și de cultură în mijlocul unei întunecoase furtuni de mai multe veacuri.

Încă din zilele lui *Neagoe Basarab*, Brașovul românesc suburbie în afară de zidurile cari se ridică în linii capricioase pe Dalma de sub „Tâmpă“, și-a avut sprijinul Domnilor români și meșterii, cari au lucrat la sacristia bisericii Scheilor cu hramul *Sf. Nicolae* erau formați la școala munteană a țării libere.

În inscripția din față datată din 1598 Maiu 13, se vede ajutorul dat de Domnul Aron Vodă al Moldovei ca ctitor lângă Petru Cercel, voevodul Munteniei deci Domnii ambelor țări românești conlucrează cu „creștinii de Hristos iubitori din Ardeal“ cari la 1642 au făcut adaosuri bisericii, simbolizând astfel unitatea sufletească română!

Mai târziu Domnul Moldovei Grigore Matei Ghica a intervenit pe lângă generalul comandant în Ardeal, Wallis, pentru permiterea clădirii sacristiei — casa de taină — paraclisul la care contribuie cu Domnul Moldovei și Anuța fiica Brâncoveanului cu averea muntenească alături de jertfele enoriașilor Brașoveni.

Dania aceasta a lui Ghica-Vodă e întărită și de Const. Mavrocordat iar Vlădica Inochentie din Râmnic dăruiește un „antimis“.

Deasemeni la reparația din 1740 vedem că Petcu Șoamul moldovean ajută biserica dăruid 2 sfeșnice de lemn aurite cari au costat 944 de florini, o sumă enormă pe acel timp!

În fine la 1749 un muntean Budișteanu Dumitrașcu, fiul lui Vlaicu, dăruiește o moșie și aduce ca martor al dăniei pe popa lui d'acasă „Matei“.

Iată cum cercetând Ardealul găsim și în operă de artă

o solidaritate în cheltuieli de bani dovada solidarității conștiinței a poporului român din toate provinciile. *Domnitorii noștri ca buni creștini sprijineau bisericile Ardelenesti pentru că ei nădăjduiau că așezămintele religioase vor fi în stare să înfrunte vijeliile timpurilor de urgie și să ocrotească viața neamului chiar și în împrejurările vitrige impuse de stăpâniri streine.*

D'aceia vedem pe Ștefan cel Mare că, după statornicirea stăpânirii moldovene, asupra Cițeiului și Cetatea de Baltă, înființează și pentru *trebuințele sufletești-Ardelenesti*:

Episcopia Vadului, care timp de un secol și jum. a ocrotit și îndrumat viața sulletească a Românilor din Nordul Transilvaniei

Ist. Sf Biserici a Scheailor Brașovului a descris-o popotopul Radu Tempea mort la 1742 utilizând cronica popii Vasile din Sec. XVII.

Tot în cartierul Scheilor e Capela română în cimitirul căreia e îngropat *poetul redeșteptării naționale: Andrei Mureșeanu* care a scris marșul național *Deșteaptă-te Române* precum și alți mari patrioți. De numele Brașovului e legat și numele Mitropolitului Andrei Șaguna care a luptat pentru înființarea liceului d'aci ce-i poartă numele și școala comercială — și căruia Brașovenii recunoscători vror a-i ridica chiar acum o statuie; precum și poetului St. o Iosif Andrei Bârsan care a scris istoria școlilor din Brașov și *Gheorghe Barițiu* strălucitor prin foile sale etc.

Cea dintâi scrisoare (epistolă) românească ce avem, este din 1511, a unui boer Neacșu din Câmpulung adresată Sașilor din Brașov precum și *cea dintâi carte românească tipărită* este evanghelia lui Coresi, dela 1560 din Brașov, care începe eu învățătura așa potrivită petru toate mișcăriile culturale și religioase de atunci:

„Cine cetește să 'nțeleagă“!

Tot în Brașov se băteau monedele noastre românești și se lucrau obiectele frumoase de metal prețios (sfinte odoare, giuvaivaeruri și bijuterii de către meșterii sași.

2. *Cetatea* e partea II-a a Orașului care se fălește cu renumita biserică săsească „*Biserica neagră*“, zidită în 40 ani dela 1385—1425 cam pe timpul domniei lui Mircea și Alexandru cel bun în principate

În 1689 un foc năpraznic a distrus întreg orașul înegrind și pereții bisericii cari se văd și azi cărora îi dătește numele de *biserica neagră*.

Frumusețea și Bogăția arhitectonică exterioară e impozantă și atrăgătoare precum e înăuntru bogăția nenumăratelor covoare orientale ce împodobesc pereții și băncile bisericii cari sunt de o frumusețe și de-o mare raritate.

Ele denotă ideea creștină a vechilor negustori Brașoveni cari plecând la drum lung și nesigur atunci, pe timpuri îndepărtate — neavând siguranța zilei de mâine făceau, Bunului și Apărătorului Dumnezeu, făgăduințe diferite, pe care le îndeplineau dăruind Bisericii din marfa adusă din țări depărtate, cu atâtea greutate de transport

Aceste covoare superbe au figurat și la expoziția din Paris unde le-a prins războiul și din cari 4 bucăți dintre cele mai splendide și vechi abea acum fuseseră readuse.

Ideea creștină o vedem c'a preponderat întotdeauna și la toate popoarele: Italia și Franța au bisericile pline de danii. Vechiul regat are și la cea mai mică bisericuță icoanele îmbrăcate în aur sau argint sau cel puțin icoana Maichi Domnului cu salbe de aur, inele etc.

Biserica are un clopot uriaș, turnat din nou la 1858 iar orga d'aci este socotită a fi cea mai mare din întreaga țară. În interiorul bisericii sunt înmormântați toți marii bărbați ai sașilor brașoveni între care este și *Iohannus Honterus* introducătorul religiei reformate și tiparului în Ardeal și în

temeetorul liceului săsesc din Brașov a cărui statuie se află lângă biserică, înconjurată toată ziua, văd, de cerșetori.

În fața liceului e muzeul săsesc cu o mare bibliotecă înființată tot de Honterus.

În piața libertății din centrul orașului se ridică triumfător: Casa sfatului — consiliul comunal — cu un turn de 58 m înalt, zidită la 1420 — un tunel subteran conduce până afară din oraș.

3) *Brașovul vechiu* are mormintele eroilor foarte îngrijite și ruinele unui vechiu castel. Aci locuesc plugarii și meșeriași puțini.

4) *Blumăna* are dealul cetăței unde un vechiu castel servește de închisoare militară. Apoi are dealul Furcilor, unde erau spânzurați „o tempora“ făcătorii de rele.

(va urma).

Lucia V. Babescu

În muntele Tavorului.

În Tavor schimbată fața
Ți-o văz în întreaga fire,
Acolo simți și omul
Ce poți Tu Dumnezeire!...

Răsună vrea să aște
Răsăritul nemuririi,
Ca să șadă dânsa'n tronul
Înflorit Dumnezeirii!

Însă vremea șterse chipul
Împăratului mării,
Inimile se uscară,
S: uscase voia firii.

Te pierdurăm Împărate
Am pierdut Calea vieții,
Adevărul și Viața,
Începutul tinereții!...

Începutul și sfârșitul
Lumi 'l caută omenirea,
Ea vrea să pătrundă taina
Omițând Dumnezeirea!...

Omenirea se frământă
Așteptând întunecată,
În Tavor schimbată fața
Să Ți-o dărui încodat!

Să Te urci iarăși în munte
Revărsând lumii lumină,
Și să'nfășuri lumea'ntr'ea
În iubirea Ta divină!...

M. Morgovan

Pocăiții, și iubirea deapropelui.

La congresul uniunii Comunităților baptiste din România, ținut în zilele de 8—11 Noemv. în Curticiu, comună dela frontiera de vest a țării noastre, baptiștii, poate fără să-și dea seama, ș-au aratat iubirea față de deapropelui în următoarele împrejurări.

Un creștin ortodox, știind, că toate congresele sunt publice, a îndrăsnit să între în „*faimoasa*“ biserică baptistă din Curtici, pentru a asista la ora de rugăciune și pentru a asculta, to chip pacinic, desfășurarea programului. La un moment dat câțiva din „*frații congresiști* intruniți în duhul păcii și al dragostei lui Hristos“ au dat dovadă cum înțeleg pocăiții să practice această virtute sublimă a legii creștinești. Bănuind despre respectivul creștin, că nu face parte din ceata lor și că nici nu ar putea reuși să-l capăciteze a-și vinde sufletul, pocăiții, fără multă socoteală, îl scoseră afară din biserică, adresându-i și câteva cuvinte neplăcute.

Zadarnic încercă creștinul ortodox să-și spună nevinovăția. Graiul lui nu se mai putu auzi, fiind în-

ghitit de sgomotul, care ieșea din gura multimei, ca din gura unui bălaur.

Creștinul, obeervând în ce noroi căzù, să smuls repede din mijlocul lor, formându-si despre pocăiți, din experiență proprie, următoarea convingere.

La pocăiți, iubirea față de deaproapele și acum, la aproape 2000 de ani d. H. a rămas pe acelaș plan ca la jidanii.

Pocăiții deși se pretind a fi creștini, nu știu, sau cel puțin se fac că nu știu, că Mântuitorul Isus Hristos a venit în lume, ca să desăvârșească legea cea veche, punând dragostel față de deaproapele hotare atât de largi în cât ele cuprind, nu numai pe cel de un neam și o credință cu noi, ci chiar și pe dușmanii noștri. Pentru pocăiți, așa se vede, că aceasta învățătură a Domnului Hristos nu are valoare, căci el dau afară din biserica lor pe cel de altă credință, când nu-l pot câștiga pentru cauza lor. Dacă nu ești „pocăit“ nu ești deaproapele pocăiților și ca atare te-ar îneca, de te-ar putea, într-o lingură de apă.

Creștinul, care își dă seamă de cuvintele sf. Scripturi care spune; că cel ce strică biserica lui Dzeu, strica-l va pe acela Dumnezeu, nici când nu poate fi ca pocăiții, cari nu fac altceva decât, că sfășie ca niște lupi răpitori, trupul lui Isus Hristos, adecă biserica întemeiată de El.

§.

Preoți decedați.

† Vasile Beleş

În 31 Octomvrie a. c. a trecut din viața aceasta, veneratul nostru preot Vasile Beleş din comuna Chițghaz. (Ungaria) Știam că părintele Beleş suferea de un morb acut, nu credeam însă să să ne părăsească așa repede. S-a dus și el după alții mulți cari toți la olaltă au format falanga preoților noștri cu un trecut așa de glorios.

Răposatul venea pela Arad și-si exprima dorul că abia șteaptă să vie acasă în România. Moare în etate de 66 ani și la 42 ani de preoție. Dumnezeu să-l odihnească în ceata dreptilor.

† Alexandru Popovici

Un alt preot vrednic și iubit al eparhiei noastre a răposat după suferințe grozave, în clinica din Timișoara. Suferind de diabet, s-a supus în mai multe rânduri unor operații grele. Lasă în urma sa regrete unanime. Era un preot cucernic și un cântăreț de forță. Serviciile Dumnezeiești, făcute de părintele Alexandru popovici erau de o-frumusețe și evlavie ce te cucerea. A fost preot în Secusgiu, apoi în Giula, de unde refugiindu-se în cursul războiului s-a ales preot în frunțașă comună Semlac. Ne părăsește părintele Popovici, în etate de 63 de ani și după 38 ani de preoție. A fost înmormântat în Timișoara prin protopopul Aradului Traian Vășian secundat de preoții: David Voniga din Ghiroc, Nicolae Vulpe din Jadani, Gavril Sălăjean din Timișoara, Cornel Vuia din Semlac și Pavel Ardelean din Timișoara-Meha. L'a parentat frumos protopopul său T. Vășian. La cimitir a vorbit colegul său din parohia Semlac care și-a luat rămas bun dela defunctul în numele său

și a parohienilor, cari era reprezentați la înmormântare prin o delegație de enoriași. Il deplâng: soția, doi fii și comuna Semlac.

Dumnezeu să-l așeze și pe părintele Popovici în sânul celor buni.

† Augustin Jurca

Luni în 19 Noemvrie a. c. ne-a părăsit funcționarul consistorial bătrânul Augustin Jurca, care moare obosit de greutățile lunei acestela în etate de 67 ani.

A fost un om modest și sănguincios. Il deplânje soția și bătrânul său tată Mihai Jurca preot în Cladova tractul Radna.

Dumnezeu să-l ierte și odihnească în pace.

Crâmpeie din viața pastorală a preotului

Cum nu suntem departe de oraș, pe când sosesc trenurile în gara noastră, aproape totdeauna sunt pline de lume. Dar mai ales trenul de dimineață, care vine de-a dreptul dela București, totdeauna e ticsit. Având mai multe treburi la oraș, urcai și eu treptele acestui tren resemnat chiar pentru eventualitatea de a sta în picioare până la Timișoara. De data aceasta însă fui mai norocos. Căci abea făcui câțiva pași în interiorul vagonului și fui poftit de niște cunoscuți să iau loc alături de dânșii.

Între cei din jurul meu se încinsese — se vede — de mai nainte o discuție, pe care o continuară și care se părea că nu se mai sfârșește. Dimpotrivă, devenea tot mai animată și luă la urmă astfel de proporții, încât, unul dintre domni, nici nu observase gara, unde trebuia să se dea jos. Bine înțeles, trebui să meargă mai departe. În toiuł criticelor ce cădeau cu nemiluita asupra tuturor și fără să caute pe nimeni, ajunse vorba și de noi, smeriții slujitori ai sfintelor Altare.

Toată lumea s'a stricat, spuneă un individ cu monoclu și cu părul vopsit. Și nici nu este nădejde de îndreptare. Căci chiar cei chemați să îndrepte lumea sunt cei mai stricați oameni.

Nu mai văzusem niciodată pe acest domn. Dar cuvintele lui erau o provocare atât de necuviincioasă, încât mă scoaseră din rezervă, pe care mi-am fost pus-o.

Dați-mi voie, stimabile, să vă întrerup, — zisei eu cu un vădit accent de ironie — Ași dori anume să știu, cine ar fi, după părerea Dv. cei chemați să îndrepte lumea?!

Sfinția ta, părintele, și miile de preoți, cari sunteți azi numai o sarcină pe bugetul statului, fără să faceți în schimb nici un contraserviciu și fără să aibă țara nici un folos real de pe urma activității sf. voastre zise purtătorul de monoclu.

Toate veacurile de urjie și de amară suferință îmi defilară, într-o clipă, pe dinaintea ochilor. Toți preoții, mucenici ai legii strămoșești și luminători ai celor, cari sufereau alături de dânșii, păreau în clipa aceea alături de mine. Și toți păreau, că mă îndemnă, să nu rămân cu nimica dator acelei caricaturi. Și cum, din fire nu sunt dotat cu virtutea răbdării, în măsura reclamată de astfel de circumstanțe, îmi trebuiră mari opintiri, ca să nu-mi ies din balamale,

Intreagă înfățișarea matală — zisei — îmi dovedește, că am de-a face cu un individ, a cărui seriozitate mă dispenzează, de a-i cere socoteala celor afirmate.

I-ți bați joc de mine, părinte, (acum devenisem de-odată părinte, din părințele, ce fusesem mai înainte) tipă cel vizat ca mușat de șarpe.

Departa de mine măcar și gândul de a-mi bate joc de cineva și cu atât mai puțin de oameni de calibrul matală, răspunsul eu în acelaș ton pișcător. Dimpotrivă D-ta, vrei să-ți bați joc de o tagmă întreagă de oameni! Dar s'o știi dela mine, că n'ai nici căderea și cu atât mai puțin dreptul s'o faci.

Cum De, eu, eu să n'am dreptul, să o spun pe față, că popii nu fac nimica, ci fură numai vremea dela Dumnezeu și leafa din bugetul Țării?!

Numai acela are îndrituirea să ne dascălească, care ar fi mai bun decât noi. Or mață nu pari a face parte din această categorie! Dimpotrivă D-ta faci parte din ceata celor, cari — afară de botez — n'au nimic comun cu biserica. Faci parte din ceata celor cari prin vorbele lor subminează, autoritatea clerului, ear — să nu te supere — prin atitudinea lor î și bat sistematic joc de credința creștină. Deci în loc să fi contribuit, cu ceva măcar la întărirea bisericii, D-ta ți-ai bătut și-ți bați joc și de ea și de slujitorii ei. Și acum chiar D-ta, să-ți arăți drepturi pe cari nu le ai? Cum vii ca să ceri de acolo, unde nu ai pus nimica? Cum vii d-ta să pretinzi dela preot să facă ispravă, atunci, când d-ta și mulți alții, la fel ca d-ta, vă puneți în calea activității lui? Când îi bârbiți și bagatelizați, în loc să ascultați și să urmăriți sfaturile lor! Și peste tot, cu ce drept e societatea atât de pretensivă, chiar față de noi, cărora prin leafa de batjocură ce ne-o dă, ne-a luat și posibilitatea, de-a ne duce viața de azi pe mâne. Nici nu mai vorbim de viață culturală! Cine luptă, din greu, cu neajunsurile materiale ale vieții, cu greu va putea, să se avânte în sfere ideale și-l va fi și mai greu, să ridice și pe alții acolo. •

Nu te înțeleg părinte — zise purtătorul de monocl.

Știu că nu înțelegi. Am găsit însă dușmani, cari au înțeles toate aceste, fără să-l lămurească cineva. În marele război un colonel german cutreerând mai multe sate din Ardeal, a găsit tot atâția preoți cu balaureat și vorbind 3 limbi, dar vegetând în case acoperite cu paie și cu o singură cameră. Și a zis acel colonel: Iată, aceasta este într'adevăr apostolat. Și câtă dreptate în cuvintele celui neamț. Căci până colegii noștri de liceu, cari au apucat alte cariere, i-și trăesc viața în confortul orașelor, dotați cu lefuri grase și încărcăți cu onoruri. Noi, având aceleași pregătiri, tânjim în întunerecul satelor, cu lefuri de batjocură! Și în loc să ni-se recunoască aceasta jertfă, lumea ne bagatelizează și ne vorbește de rău! Intrebați-vă, ce ar fi, dacă într'o bună zi nu ar mai îmbrățișa nimeni cariera aceasta, atât de spinoasă și atât de puțin apreciată.

Nu ar fi bine părinte — zise tovarășul meu de drum — scoțânduși monoclul. Dimpotrivă, societatea chiar dela Dv așteaptă îndreptarea rețelilor.

Dacă societatea ne cere aceasta ar dreptul s'o ceară, zisei mai departe. Dar să ni-se îngăduie atunci și nouă, s'o spunem, că si societatea și în primul rând statul, trebuie să-și facă datoria față de noi. În țările unde e bine retribuit, clerul e la culmea chemării sale. Să ni-se dea și nouă mijloacele de traiu, corespun-

zutoare vremilor în cari trăim. Dacă atunci nu ne-om face datoria e cu drept să fim cârțiți. Până atunci însă dela nimeni, nu primim nici o lecție...

După ce despărțit, m'am mai gândit mult, la cele discutate și în legătură cu cu iele la acei cucernici și precucernici, cari în asemenea situații secondează, pe cel, cari îi bârfesc de față.

Preot Macarie

Sfințire de biserică.

Duminică în 28 Octombrie a. c. sa sfințit biserica ort. română din Bacamezeu, renovată fundamentul, atât pe din lăuntru cât și pe din afară. Lucrul de vopsitor pe din lăuntru la executat în mod artistic iscusitul măiestru Francisc Gahler, din Făget spre deplina mulțumire a credincioșilor. Fiind Preasfințitul nostru episcop Grigorie ocupat cu conducerea congresului misionarilor din întreaga țară, cu sfințirea bisericii a fost încredințat Pr. On. Domn protopop al Lipovii Fabriciu Manuilă ca mandator episcopesc. Însuși actul sfințirii a decurs solemn, pe un timp splendid de toamnă. Des de dimineață să revarsă spre biserică gatiță ca o mireasă popor mult din comună și comunele învecinate. Deasemenea și multă inteligență din părțile locului în frunte cu Domnul pretor de plasă Gheorghe Pența al luat parte la actul solemn al sfințirii de biserică.

Sfințirea bisericii sa început la oarele 9 dimineața. Răspunșurile le-a dat corul de băieți din comună, iar la sf. liturghie a cântat corul vocal din comuna Ostrov, condus cu multă dibăcie de Dșoara Livia Bala foasta învățătoare din comună căreia ise cuvine laudă pentru munca depusă cu organizarea și instruirea corului fără nici o remunerație.

Sfânta liturghie s-a început la oarele 10 a. m. pontificând Domnul mandatar episcopesc cu asistența alor 5 preoți de prin comunele învecinate.

La priceasnă a predicat părintele protopop despre credință însoțită de fapte bune. Lăudând străruința depusă de preotul local Laurențiu Barzu pentru împodobirea sfântului locaș, laudă pe credincioșii cari au contribuit cu dinarul lor, la realizarea acestui scop măreț. Îndeamnă credincioșii să cerceteze sfânta biserică cu aceiași dragoste cu care au contribuit la împodobirea ei.

INFORMAȚIUNI.

Prefect al județului și orașului Arad, a fost numit din Partea guvernului dl. adv. Dr. Iuștin Marșeu, vechiu luptător al județului nostru.

Zestre în Cărți se cîntă. Prin anii 1000—1600, după Hristos, fata care aducea ca zestre la măritiș, numai cărți, era socotită în mare cinste. Aceasta fiindcă pe atunci nu era născocit încă tiparul, iar cărțile se scriau cu mâna și deci erau foarte scumpe. Cu prețul unei cărți mai bune din vremea aceea puteai cumpăra o moșie.

Azi, când tiparul scoate cărți cu milioanele, ori cine își poate cumpăra câte o carte bună pe preț de câțiva lei și tot e mai bine să dai bani pe cărți de cât pe rachiu. Căci, după carte, ai folos mare, pe când după rachiu ai numai răutate și la minte.

Iarna. a sosit în Anglia. În unele locuri e așa de frig ca în miezul iernii.

Austria, serbează 10 ani de republică. Vor să facă mari serbări, la cari au chemat toate asociațiile socialiste din întreaga lume. Socialiști din Franța, Anglia și Suedia nu vor lua parte.

Belgia, serbează 10 ani dela iscălirea păcii. Se va vizita frontul de luptă. Țara noastră a trimis reprezentant la aceste serbări.

Japonia, a încoronat de împărat pe Hirihito. Sărbătoarea încoronării a atras milioane de locuitori veniți din toate colțurile țării.

Litfinoff, comisarul guvernului bolșevic, avea un frate care trăia la Berlin tot în slujba bolșevicilor. Acum se află că a înșelat o malmite de oameni cu zeci de milioane lei. Nemții au vrut să-l aresteze, dar el a prins de veste și a fugit din vreme.

Bulgarii, neamul acesta plin de ură contra tuturor vecinilor lor (Români, Sârbi, Greci), vorbesc și scriu mereu contra țării noastre. Asta fiindcă i-am scăpat totdeauna de nenorocirile venite peste capul lor. Noi românii, i-am ajutat să-și facă o țară a lor, după 500 de ani au zăcut în robia Turcilor. Noi românii i-am scăpat în 1913 ca să nu fie zdrobiți de Sârbi și Greci. Pentru aceste ajutoare și multe altele acum ne înjură.

Dar Dumnezeu vede și aude.

Se mișcă pământul în Dobrogea, pe malul mării Negre. Multe case din orașele Balic și Cavarna au crăpat. Apa mării în unele locuri s'a ridicat, cea ce înseamnă că pământul s'a scufundat în acele locuri.

Minunată mână are un negustor din orașul Lyon (Franța). Gazetele franceze scriu că orice fel de hrană prinde el în mâna lui dreaptă, aceasta hrană se usucă și se întărește. Așa, dacă ține mai multă vreme în mână dreaptă o portocată, un măr, ori altceva, acestea se fac tare ca piatra.

Rachiul a omorât 7 oameni și a înboinăvit alți 15, într-o comună din județul Dorohoi. Doctorii au găsit că rachiul i-a omorât pe toți într-o zi, după ce au băut rachiul cumpărat dela acelaș, cârșmă din sat.

Mort înviat. În Polonia un țăran a fost rănit de o grindă. A fost crezut mort. A doua zi, s'a fixat înmormântarea. Înalte de a se înclide sicriul, o țigancă puse o sticlă de camfor sub nasul mortului. Pleptul mortului începu să se ridice și după câteva respirări, deschise ochii și se ridică din cosciug. După câteva ore el se simți însă iarăș rău și muri. De data aceasta, un medic constată moartea definitivă.

Judecata fiului. Într'un sat de lângă Brod (Sla-
vonie) s'a petrecut o groaznică nenorocire. Săteanul Matei Radovanovici, întorcându-se beat acasă, și-a luat nevasta la bătae. La un moment a scos un cuțit și i-a dat mai multe lovituri, rănind-o mortal. Fiul săteanului sosind acasă și văzând cele întâmplate, luă cuțitul din mâna tatălui și-i dete o lovitură care îi străpunse inima, lăsându-l mort pe loc.

Darul Familiei Regale pentru Basarabeni. Dl. C. Hiott, ministrul Palatului, a trimis dlui președinte al societății Crucea roșie a României următoarea scrisoare: M. S. Regele, M. S. Regina Maria precum și

toți membrii Familiei Regale, dorind a contribui la alinarea suferințelor pricinuite de secetă în partea de sud a Basarabiei, am onoare a trimite societății de cruce roșie a României sumele următoare: Din partea M. S. Regelui 100.000 lei; din partea M. S. Reginei Maria 250.000 lei; din partea A. S. R. Principelui-Regent 50.000 lei; din partea A. S. R. Princesei Ileana 50.000 lei. Total 500.000 lei.

M. S. Segele a început școala. M. S. Regele împlinind vârsta de 7 ani, a început școala, având ca profesori pe dnii inspector general școlar Nicolae Sasu, pentru cursul primar, și maior Emil Pălângeanu, pentru educația fizică. Educația morală și religioasă este condusă de însăși A. S. S. Princesa-Mamă.

Academia ortodoxă societate academică a teologilor români în Cernăuți s-a constituit în modul următor: Președinte Voloșciuc D-trie, Vice-preș: Brăteanu Andrei, Secretar I: Subsciuschi Dragoș, Secretar III Ienachi Olivju, Cassar: Mărescu D-trie, Controlor: In-drescu Ilie, Bibliotecar: Gheorghian Oct, Econom: Popovici D-trie, Membru f. f. Ilică Nicolae, Preș. com. rev.: Gherasimescu Toma, Preș. secț. lit. Costachi-Ioan, Preș. secț. muz. Craia Ioan.

Glasul Domnului este titlul foaiei parohiale din Arad, care umple un mare gol în viața sufletească a enoriașilor noștri din Arad. Acest vestitor al parohiei române din Arad va fi organul care va lega și mai strâns viața religioasă a creștinilor de aici cu biserica-mamă. Până acum a apărut 2 numeri în condiții bune. Redactorul acestui organ pâr. C. Turic, face școală bună cu parohienii din Arad, căci pe lângă că ne înfățișează întâmplări din viața Arădașilor, le dă diferite sfaturi și îndeețări folositoare.

Glasul Domnului, apare de 2 ori pe lună, cu prețul bagatel de 60 lei anual. N'ar strica să aibă câte un organ de legătură între biserică și credincioși, fie care parohie mai mare. Preoții noștri să comande Glasul Domnului și să-și creeze după putință și ei asemenea foale. Redacție este în Arad, Str. Dorobanților 27.

Revenire la ortodoxie. Georghe Danciu din Ostrov care s'a născut din părinți sectari (nazarineni) nefiind botezat, și ajungând acum vârsta de căsătorie a cerut să fie botezat.

Susnumitul în 27 Oct. a. c. a fost botezat de preotul I. Popescu după ce a făcut dovadă că cunoaște principiile credinței creștine ortodoxe, — iar în 4 Noembrie a. c. după ce a fost împărțit cu Sf. taină a cuminicăturei, a primit și taina cununiei.

Tot asemenea în 4 Noembrie a. c. a primit taina sfintei cuminicăturei și Sf. taină a cununiei George Tamșa născut din părinți sectari (nazarineni) care în anul 1926 atât dânsul cât și sora sa Maria Tamșa, la cererea mamei lor au primit taina Sftului botez.

Acum se pregătesc încă 2 adulți în ale credinței cari doresc a primi taina sftului botez.

Convocare.

În conformitate cu §-7 din Regulamentul Asociației clerului „Andrei Șaguna” convocăm adunarea pastorală de toamnă a A. cl. din Despărțământul Bălînți pe ziua de 22. Noiembrie a. c. în sft. biserică din Bălînț cu următorul program:

- 1) Mărturisirea preoților.
- 2) Oarele 9. dimineața sf. Liturgie în sobor; frați, preoți să împărtășesc cu sf. Taine.
- 3) Predică ocazională rostită de preotul Ioan Medelean din Răchita.
- 4) Chemarea Duhului Sf.
- 5) Deschiderea adunării prin președinte.
- 6) Disertație, temă pastorală de pr. Aron Popa din Paniova.
- 7) Discuția asupra diferitelor chestiuni, cari interesează preoțimea.
- 8) Propuneri.
- 9) Închiderea adunării prin președinte. Participarea este obligatorie.

Preot Ioan Căpitan
preș. Desp. Bălînț.

Preot Nicolae Burdia
secr. Desp. Bălînț.

Nr. 6216 | 1928.

Comunicat.

În conformitate cu adresa Prea Venerabilului Consistor Mitropolitan din Sibiu Nr. 130 | 928, aducem la cunoștință publică, că taxa după fiecare apel intrat la Cosistorul Mitropolitan, s'a majorat dela Le 100, cât a fost până acum, la Lei 500.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 9 Noiembrie 1928.

Aviz oficios!

Onor. Oficii parohiale sunt invitate să solicite dela preoții deficienți, văduve și o fană trimiterea urgentă a blanchetelor de chitanțe ce li s'au trimis spre completare, timbrare și subscriere, ca să putem cere ordonanțare ajutorului dela Stat pe anul 1928.

Cons. Eparhial ort. rom. din Arad
Serv. Contab. și al casieriei

CONCURSE

Conform rezoluțiunii Venerabilului Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad nr. 5840 | 928 pentru îndeplinirea parohiei Sat chinez, protopopiatul Vinga, devenită vacantă în urma morții parohului Vichentie Radu se publică concurs cu termen de 30 zile, socotite dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

- 1) Sesiunea parohială.
- 2) Casă parohială.
- 3) Stolele legale.

4) Birul parohial, conform §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și deciziei. Ven. Consiliu Eparhial Nr. 6407 | 1927 luat în concurs din oficiu.

5) Intregirea dotației dela Stat, pentru care parohia nu garantează.

Alesul va predica în fiecare Duminică și sărbătoare și va catehiza la toate școlile din parohie, fără nici o remunerație din partea comunei bisericesti.

Impozitele după venitele parohiale cad în sarcina celui ales.

Din beneficiul parohial înmătat se îi compete până la 22 Maiu 1929, unei preotese văd. Silvia Radu.

Parohia este de clasa I. (primă).

Reflecții din alte dieceze numai cu învoirea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop pot concura.

Recursele ajustate cu documentele necesare și adresate Consiliului parohial din Sat-chinez, se vor înainta în termenul concursului Oficiului protopopesc ort. român din Vinga, iar reflecții se vor prezenta, observând dispozițiile §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, în sf. Biserică din Sat-chinez pentru a arăta dexteritatea în cele rituale și în oratorie.

Sat-Chinez, din ședința Consiliului parohial ținută la 16 Iunie 1928.

Sava Tr. Seculin protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei din Odvoș, devenită vacantă prin trecerea preotului Ioan Evuțian la alt post, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile, în conformitate cu ordinul Ven. Consiliu eparhial nr. 5805—1928.

Venitele parohiei sunt:

1. O sesiune parohială de 32 jugh. cad.
2. Casă parohială.
3. Stolele legale.
4. birul legal.
5. Intregirea dela-stat.

Parohia fiind de cl. I dela recurenți să cere cvalificațiunea normată în concludul adunării eparhiale nr. 84—1910.

Alesul va catehiza elevii școalelor primare din localitate și va achita toate impozitele după beneficiul parohial.

Recurenți să-și trimită cererile lor de recursi provăzute cu certificatele de cvalificațiune și serviciu și adresate consiliului parohial din Odvoș la oficiu, protopopesc din Radna, iar dâșii să se prezinte — cu observarea strictă a §-ului 33 din regulamentul pentru parohii — în sta biserică din localitate spre a să arăta poporului Recurenții din altă dieceză vor trebui să obțină învoirea P. S. Sale dela Episcop diecezan de a putea reflecta la această parohie.

Din ședința dela 10 Oct. 1928.

Consiliul parohial

În înțelegere cu: Procopie Givulescu protopresbiter.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei vacante de cl. III Leauți cu filia Dobroți județul Hunedoarei ppiatul Halmajului, în conform cu dispozițiile v. Consiliu eparhial din Arad nr. 11 | 927 se publică con-

curs, cu termen de 30 zile ce urmează după publicarea lui în organul oficial „Biserica și Școala“.

Venitele sunt:

1. Birul parohial 15 litri cucuruz sfărâmat de fie care număr de casă locuită atât din matră cât și din fiile. 2. Stolele legale dela botezuri cununii și înmormântări. 3. Intregirea dotației cu ajutor dela Stat, pentru parohia nu ia nici-o răspundere. 4. Casă parohială nu este.

Doritori de a ocupa acest post, sunt poftiți, să-și înainteze cererile ajustate cu toate documentele prescrise în Regulament și adresate Consiliului paroh. ort. rom. din Leauți — Dobroți — în termenul sus indicat pe calea oficiului protopopesc în Halmagiu, având a se prezenta sub durata concursului cu prealabila învoire a protopopului — în biserica din Leuți — făcându-se astfel cunoscut poporului. Cei din altă dieceză vor cere binecuvântarea P. S. Dlu Episcop eparhial, spre a putea concura.

Alesul va fi îndatorat să catihizeze elevii școalei primare din matră și din fiile și să predice regulat alternative când la una când la alta biserică din parohie.

Consiliul paroh. ort. rom. din Leauți-Dobroți din ședința sa dela 8 Nov. 1928. Leontin Micluța preș. cons. par. Miron Banciu notar.

În înțelegere cu: *Cornel Lazăr* ss. protopop

—□—

1—3

Pentru ocuparea postului de cantor la parohia ort. rom. din Recaș prin aceasta se publică concurs. Termenul concursului este 19 Noemvrie 1928 Salar: 6 jugh. pământ arător primit în urma reformei agrare și stolele.

Dela recurenți se cere ca afară de cantul în-biserică se instruiască elevii școalei și tineretul în răspunsurile liturgice.

Reflectanții se-și înainteze cererile instruite cu documentele ce posedă, oficiului parohial ort. rom. din Recaș jud. Timiș având a se prezenta în sfta biserică apre a-și arăta desterritatea în cont. și tipic.

Recaș din ședința conziliului parohial ort. rom. ținută la 24 Octomvrie 1928.

Iuliu Tioldan proședinte

□

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei **Basarabasa-Brotuna** din protopopiatul Halmagiului, în urma dispozițiunilor V. Consiliu eparhial din Arad Nr. 3862—928. prin acestea se publică concurs cu termen de 30 zile dela apariția acestuia în „Biserica și Școala“ Parohia e de clasa III. Venitele sunt:

1. Sessia parohială 7 jughere pământ arător și fânaț de dupăcare darea o va solvi comuna bisericască 2. Birul parohial este 15 litri cucuruz sfărâmat adus la casa preotului 3. Stolele legale dela botezuri cununii și înmormântări, 4. Casă parohială de prezent e nelocuită, deci până la alte dispoziții parohul va îngriji pe spesele sale de locuință, închiriind eventual casa fostului paroh în Băsărăbeasa, fiind alesul să locuiască în parohie. 5. Intregirea dotației preoțești dela Sat, pentru care parohia nu ia răspundere.

Reflectanții la acest post sunt poftiți ca recusele lor ajustate în regulă cu documentele prescrise să le înainteze adresate Consiliului par. din Băsărăbasa-Br. la acest oficiu în Halmagiu cu eventuale atestate de serviciu prestat pe teren bisericesc și șco-

lar, iar cei din alta dieceză vor avea să ceară binecuvântarea P. S. Sale Domnului Episcop eparhial din Arad. Sub durata concursului reflectanți, cu știrea prealabilă a protopopului sunt poftiți să se prezenteze la s. biserică din Băsărăbasa spre a liturgisi eventual a predica făcându-se astfel cunoscuți poporului.

Consiliul parohial din Băsărăbeasa din ședința sa dela 3 Iunie 1928.

În conțelegere cu: *Cornel Lazăr* protopop.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei de clasa III. din **Obârșia-Tânavița**, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare acestuia în „Biserica și Școala“.

Venitele sunt:

1. Birul parohial 15 litri de cucuruz sfărâmat adus la casa preotului, dela fiecare nr. de casă locuită atât din matră cât și din fiile.

2. Stolele legale după botezuri cununii și înmormântări. 3. Casa parohială nefiind alesul va avea să se îngrijească de locuință din mijloacele sale. 4. Intregirea dotației dela Stat, pentru care parohia nu ia răspundere.

Doritori de a ocupa acest post sunt poftiți ca recusele lor adresate Consiliului parohial din Obârșia-T. să le înainteze în termenul desus P. O. Oficiului protopopesc din Halmagiu și sub durata concursului să se prezenteze cu prealabila știre a protopopului, la s. biserică din Obârșia, spre a se face cunoscut poporului liturgisind ori predicând; cei din alte dieceze vor avea să producă documentele prescrise în Regulamentul pt. parohii, certificat dela P. S. Episcop al Aradului, prin care i să dă binecuvântare arhierască să poată concura la aceasta parohie.

Consiliul parohial ort. rom. din Obârșia-T. din ședința sa dela 14 Octomvrie 1928.

În conțelegere cu *Cornel Lazăr* ppopul Halmajului

□

3—3

Consiliul Eparhiei Ort. Române a Aradului.

Nr. 5257 | 1928.

Pentru postul de misionar eparhial se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“ pe lângă beneficiul asigurat în bugetul statului și eventual sesiune preoțească.

Dela reflectanți se cere 8 clase liceu cu baculaureat, cvalificațiune preoțească pentru parohiile de clasă primă și un serviciu pastoral de cel puțin cinci ani.

Reflectanții să-și înainteze la Consiliul Eparhial ort. rom. din Arad, cererile însoțite de certificatele de studii și de serviciu.

Preotul misionar va avea domiciliul în Arad și nu va ocupa și altă funcțiune.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 22 Octomvrie 1928.

2—3.

Poșta administrației.

Apropiindu-ne de încheerile anuale, cu toată stima rugăm onorații abonați, să binevoiască a ne administra cât mai urgent abonamentul pentru foaia „Biserica și Școala“; iar Epitropiile parohiale, prețul calendarelor.

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**